

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет
економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра обліку та аудиту

Л.Я. Шевченко
О.С. Роєва

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК 2

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Кривий Ріг

2017

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет
економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра обліку та аудиту

Л.Я. Шевченко
О.С. Роєва

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК 2

Затверджено на засіданні
кафедри обліку та аудиту
Протокол № 16
від “06” червня 2017 р.

Схвалено навчально-методичною
радою ДонНУЕТ
Протокол № 9
від “29” червня 2017 р.

Кривий Ріг
2017

УДК 378.147.091.32: 657.21-029:337

ББК 65.052я73

Ш 37

Рецензенти:

М.Т. Шендригоренко, кандидат економічних наук, доцент

О.В. Неізнана, кандидат економічних наук, доцент

Шевченко Л.Я.

Роєва О.С.

Ш 37 Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Фінансовий облік 2» [Текст] : для студ. спец. 071 «Облік і оподаткування», ступінь бакалавр / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Каф. обліку та аудиту; Л.Я. Шевченко, О.С. Роєва – Кривий Ріг: [ДонНУЕТ], 2017. – 82 с.

Методичні рекомендації розроблені для надання допомоги студентам спеціальності 071 «Облік і оподаткування» у вивченні дисципліни «Фінансовий облік 2». У методичних рекомендаціях сформульовано мету, предмет, загальні рекомендації щодо вивчення дисципліни, зміст практичних занять, методичні рекомендації з організації самостійної роботи студентів, список рекомендованої літератури.

ББК 65.052я73

© Шевченко Л.Я., Роєва О.С. ,2017

© Донецький національний
університет економіки і
торгівлі імені Михайла
Туган-Барановського, 2017

ЗМІСТ

ВСТУП		5
ЧАСТИНА 1	Загальні рекомендації щодо вивчення дисципліни	6
Змістовий модуль 1	Облік зобов'язань	8
Змістовий модуль 2	Облік доходів і витрат, фінансових результатів та власного капіталу	9
ЧАСТИНА 2	Зміст семінарських/ практичних занять	13
Змістовий модуль 1	Облік зобов'язань	14
Змістовий модуль 2	Облік доходів і витрат, фінансових результатів та власного капіталу	18
ЧАСТИНА 3	Методичні рекомендації з організації самостійної роботи студентів	28
Змістовий модуль 1	Облік зобов'язань	28
Змістовий модуль 2	Облік доходів і витрат, фінансових результатів та власного капіталу	45

ВСТУП

Дисципліна «Фінансовий облік 2» вивчає методику бухгалтерського обліку та відображення в фінансовій звітності активів та пасивів підприємства.

Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх спеціалістів твердих теоретичних знань і практичних навичок щодо бухгалтерського обліку активів, пасивів та зобов'язань підприємства, підготовки й надання фінансової інформації різним користувачам для розробки, обґрунтування й прийняття управлінських рішень.

Завданням вивчення дисципліни є теоретична підготовка студентів з питань нормативного регулювання фінансового обліку та фінансової звітності, а також практична підготовка з метою придбання вмінь та навичок відображення в первинному та зведеному бухгалтерському обліку і фінансовій звітності господарських операцій, пов'язаних з активами та пасивами підприємства.

Студент повинен знати:

- економічний зміст об'єктів обліку;
- економічний зміст господарських фактів, явищ і процесів, їх взаємозв'язок на основі теорії подвійного запису бухгалтерського обліку;
- закони, які впливають на побудову і ведення фінансового обліку (документування господарських фактів, формування системи показників фінансової діяльності підприємства.);
- методику складання бухгалтерського запису будь-якого явища, факту та процесу, які пов'язані з фінансово-господарською діяльністю підприємства;
- організацію обліку підприємницької діяльності та документальне оформлення всіх видів операцій з придбання та продажу активів, обліку коштів, цінних паперів, форм розрахунків тощо.

Студент повинен вміти:

- оформляти первинні документи та реєстри аналітичного і синтетичного обліку з операцій фінансово-господарської діяльності підприємства;
- забезпечити повний і своєчасний облік руху грошових коштів і матеріальних цінностей з метою збереження власності підприємства;
- організувати облік витрат та доходів підприємницької діяльності;
- забезпечити достовірний облік процесу інвестування;
- узагальнювати облікову інформацію у фінансовій звітності та своєчасно надавати її зовнішнім і внутрішнім користувачам.

Дисципліна «Фінансовий облік 2» забезпечує підготовку студентів зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» і разом з іншими дисциплінами формує інтегрований підхід до економічної підготовки бакалаврів.

ЧАСТИНА I ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Методичні вказівки підготовлено згідно із робочою програмою дисципліни «Фінансовий облік 2». Опис дисципліни наведений у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 - Опис дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Обов'язкова/ вибіркова дисципліна	обов'язкова дисципліна
Семестр	6
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	2
Лекції, години	26
Практичні/семінарські, годин	39
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	85
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	5
самостійної роботи студента	6
Вид контролю	екзамен

З метою контролю засвоєння студентами навчального матеріалу дисципліна розбита на два змістових модулі: перший включає теми з організаційних аспектів обліку зобов'язань (теми 1-4), другий – теми з обліку доходів, витрат та фінансових результатів (теми 5-10) (таблиця 1.2). Після вивчення кожної з цих груп тем здійснюється проміжне оцінювання знань студентів і визначається модульно-рейтингова оцінка.

Таблиця 1.2 - Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	сам. робота		л	п	лаб.	сам. робота
Змістовий модуль 1. Облік зобов'язань										
Тема 1. Облік короткострокових зобов'язань	14	2	4	-	8	18	2	-	-	16
Тема 2. Облік довгострокових зобов'язань	14	2	4	-	8	10			-	10
Тема 3. Облік праці та її оплати	22	4	8	-	10	20	2	2	-	16
Тема 4. Облік розрахунків з бюджетом з податків та обов'язкових платежів	16	2	4		10	12	-	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1	66	10	20		36	60	4	2		54
Змістовий модуль 2. Облік доходів і витрат, фінансових результатів та власного капіталу										
Тема 5. Облік доходів і витрат	18	4	4	-	10	18	-	2	-	16
Тема 6. Облік доходів майбутніх періодів	10	2	2	-	6	12	2	-	-	10
Тема 7. Облік фінансових результатів діяльності підприємства	18	4	4	-	10	16	-	2	-	14
Тема 8. Облік власного капіталу	12	2	4	-	6	18	2		-	16
Тема 9. Облік неоплаченого капіталу	12	2	2		8	10				10
Тема 10. Фінансова звітність підприємства	14	2	3		9	16				16
Разом за змістовим модулем 2	84	16	19		49	90	4	4	-	82
Усього годин	150	26	39	-	85	150	8	6	-	136

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Тема 1. Облік короткострокових зобов'язань

Методичні вказівки щодо вивчення теми

Студентам необхідно звернути основну увагу на визначення поняття та класифікацію зобов'язань. Розглянути основні положення розрахунків з постачальниками та підрядниками, документування господарських операцій з обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками. Вивчити відображення операцій із розрахунків з постачальниками та підрядниками на рахунках бухгалтерського обліку. Ознайомитись з обліком короткострокових кредитів, поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями, операцій з короткостроковими векселями виданими, обліком розрахунків з учасниками, розрахунків по авансам одержаним, внутрішнім розрахункам та з іншими кредиторами

Тема 2. Облік довгострокових зобов'язань

Методичні вказівки щодо вивчення теми

Студентам необхідно звернути основну увагу на визначення поняття довгострокових зобов'язань. Вивчити облік довгострокових позик, облік довгострокових векселів виданих, облік довгострокових зобов'язань по облігаціях, облік довгострокових зобов'язань з оренди, облік відстрочених податкових зобов'язань та активів, облік інших довгострокових зобов'язань.

Тема 3. Облік праці та її оплати

Методичні вказівки щодо вивчення теми

Необхідно вивчити: заробітна плата: поняття, види та форми, документування господарських операцій з обліку розрахунків з оплати праці. Ознайомитись з методикою нарахування на ФОП та утримання із заробітної плати в 2017 році, відображення операцій з обліку розрахунків з оплати праці на рахунках бухгалтерського обліку.

Тема 4. Облік розрахунків з бюджетом з податків та обов'язкових платежів

Методичні вказівки щодо вивчення теми

Студентам треба знати: визначення податків та обов'язкових платежів. Види податків та обов'язкових платежів. Відображення в обліку розрахунків з бюджетом з податків та обов'язкових платежів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ОБЛІК ДОХОДІВ І ВИТРАТ, ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

Тема 5. Облік доходів і витрат.

Методичні вказівки щодо вивчення теми

Студентам необхідно звернути увагу на умови визначення доходу, класифікацію доходів. Вивчити: облік доходів від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), облік інших операційних доходів, облік доходів від фінансової діяльності, облік доходів, які виникають у ході інвестиційної діяльності.

Треба досконало знати: економічну сутність та класифікацію витрат, групування витрат за економічними елементами, облік матеріальних витрат, облік витрат на оплату праці та відрахувань на соціальні заходи, облік амортизації та інших операційних витрат, облік інших затрат. Потрібно застосовувати на практиці: формування та облік собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), облік загальновиробничих витрат, облік операційних витрат, облік витрат іншої звичайної діяльності.

Тема 6. Облік доходів майбутніх періодів

Методичні вказівки щодо вивчення теми

Студентам необхідно звернути увагу на визначення доходів майбутніх періодів, їх оцінку. Бухгалтерські рахунки з обліку доходів майбутніх періодів. Ведення обліку доходів майбутніх періодів.

Тема 7. Облік фінансових результатів діяльності підприємства

Методичні вказівки щодо вивчення теми

Треба досконало знати: класифікацію фінансових результатів, характеристику рахунку 79 «Фінансові результати», методику визначення та облік фінансових результатів від операційної діяльності, методику визначення та облік фінансових результатів від фінансової діяльності, методику визначення та облік фінансових результатів від іншої операційної діяльності.

Тема 8. Облік власного капіталу

Методичні вказівки щодо вивчення теми

Студентам треба звернути увагу на вивчення нормативно – правового забезпечення ведення обліку власного капіталу. Потрібно досконало знати: власний капітал: поняття, економічна сутність та класифікація, документування господарських операцій з обліку власного капіталу, характеристику рахунків з обліку власного капіталу та забезпечення зобов'язань.

Вивчити: облік складових власного капіталу, відображення даних про власний капітал та забезпечення зобов'язань в облікових регістрах та розкриття

інформації у фінансовій звітності.

Тема 9. Облік неоплаченого капіталу **Методичні вказівки щодо вивчення теми**

Студентам треба звернути увагу на вивчення нормативно – правового забезпечення ведення обліку неоплаченого капіталу. Потрібно досконало знати: поняття, економічна сутність та класифікацію, документування господарських операцій з обліку неоплаченого капіталу, характеристику рахунків з обліку неоплаченого капіталу.

Тема 10. Фінансова звітність підприємства. **Методичні вказівки щодо вивчення теми**

Студентам необхідно звернути увагу на склад і призначення фінансової звітності, порядок складання фінансової звітності, звітний період і строки подання, склад річної фінансової звітності, вимоги до складання фінансової звітності.

Методом оцінювання дисципліни «Фінансовий облік 2» виступає екзамен (таблиця 1.3). Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: на протязі семестру (50 балів. та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів..

Таблиця 1.3 - Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси, тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Модуль 1						
Змістовий модуль 1						
Тема 1	1	2	1			4
Тема 2	1	2	1			4
Тема 3	1	2	1	3		7
Тема 4	1	2	1			4
Разом змістовий модуль 1	4	8	4	3	3	22
Змістовий модуль 2						
Тема 5	1	2	1			4
Тема 6	1	2	1			4
Тема 7	1	2	1			4
Тема 8	1	2	1			4
Тема 9	1	2	1			4
Тема 10	1	2	1			4
Разом змістовий модуль 2	6	12	6		4	28
Усього модуль 1	10	20	10	3	7	50

Оцінювання студентів при проведенні екзамену без використання комп'ютерної програми «MyTest»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань). Оцінювання *тестових завдань* (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі підрахунку кількості правильних тестів. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини (таблиця 1.4).

Таблиця 1.4 - **Шкала оцінювання практичної частини**

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Оцінювання студентів при проведенні екзамену без використання комп'ютерної програми «MyTest»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань). Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі підрахунку кількості правильних тестів. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом

підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини (таблиця 1.5).

Таблиця 1.5 - Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (таблиця 1.6).

Таблиця 1.6 - Оцінка

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

ЧАСТИНА II
ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ / ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.
ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Тема 1. Облік короткострокових зобов'язань.
Семінар з виконанням практичних задач

Мета заняття: вивчити порядок обліку короткострокових зобов'язань.

Завдання: вивчення методів і організації ведення обліку короткострокових зобов'язань.

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Зобов'язання, критерії визнання та класифікації
2. Проаналізуйте облік короткострокових зобов'язань
3. Як ведеться бухгалтерський облік розрахунків з постачальниками та підрядчиками?
4. Порядок обліку короткострокових кредитів банків
5. Облік розрахунків з допомогою векселів

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Завдання 1.

Підприємство придбало у постачальника матеріали на суму 2 000 грн., ПДВ 400 грн. Транспортній організації за перевезення матеріалів нараховано 600 грн. (в т.ч. ПДВ - 100 грн.). Витрати на вантажно-розвантажувальні роботи склали 180 грн. (в т.ч. ПДВ - 30 грн.).

Відобразити господарські операції з придбання запасів в бухгалтерському обліку.

Завдання 2.

Підприємством отримано банківський кредит під 30 % річних у сумі 120000 грн. на 6 місяців. За дорученням підприємства суму кредиту направлено банком як передоплату за сировину на рахунок постачальника. Банківський кредит повернуто у строк, передбачений кредитним договором. Сума відсотків, сплачених підприємством банку за користування кредитом, становить 18000 грн.

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку.

Завдання 3.

ЗАТ "Мрія" (платник ПДС. підписало з ТОВ "АВС" договір купівлі-продажу піску. За яким 11 лютого 20_ року оплатило останньому вартість 10 тонн піску за ціною 180 грн. (у т.ч. ПДС. за тонну.

18 лютого сировину оприбуткували на склад.

20 лютого товариство отримало наступну партію піску в кількості 5 тонн за тією ж ціною. Перерахували кошти в оплату даної поставки наступного дня.

22 лютого оприбутковано третю партію піску загальною вартістю 24000 грн. У забезпечення отриманої сировини ЗАТ "Мрія" емітувало простий відсотковий вексель підприємству "АВС" на повну суму поставки, що оговорено додатковою угодою до договору купівлі-продажу. Сума відсотків за ним — 360 грн. (у т.ч. податковий кредит з ПДВ — 60 грн.). Погашено вексель з нарахованими відсотками 28 березня 20_ року.

Відобразіть господарські операції в бухгалтерському обліку ЗАТ "Мрія".

Тема 2. Облік довгострокових зобов'язань.

Семінар з виконанням практичних задач

Мета заняття: вивчити порядок обліку довгострокових зобов'язань.

Завдання: вивчення методів і організації ведення обліку довгострокових зобов'язань.

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Поняття довгострокових зобов'язань їх види.
2. Сутність фінансової оренди.
3. Облік довгострокових зобов'язань по облігаціях.
4. Облік довгострокових зобов'язань з оренди.
5. Облік відстрочених податкових зобов'язань та активів
6. Порядок обліку довгострокових кредитів банків?

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Завдання 1.

Підприємство уклало угоду з фінансового лізингу. За цією угодою отримано в оренду устаткування справедливою вартістю 120000 грн.. Термін

лізингу – 6 років. Процентна ставка лізингу – 10% річних, сплачується в кінці кожного року.

Визначити щорічні виплати, суму погашення боргу та відобразити операції на рахунках.

Завдання 2.

01.01.2012 року ТОВ « Мрія» випустило в обіг облігації. Всього було реалізовано 100000 шт. облігацій. Номінальна вартість однієї облігації – 100 грн., ціна реалізації – 100 грн. Дата погашення облігаційного займу – 31.12.2016 року. Об’явлена ставка відсотку по облігаційному займу – 12 % річних, відсотки виплачуються щорічно 31 грудня. Витрати, пов’язані з емісією облігацій, склали 20000 грн.

Сформулювати та відобразити на рахунках операції по випуску облігацій, списанню витрат, пов’язаних з емісією, по нарахуванню та виплаті відсотків по облігаційному займу, по погашенню облігацій.

Завдання 3.

В першому кварталі 2016 року ТОВ «Мрія» отримало дохід у сумі 1000 тис грн., а також в цьому звітному періоді на поточний рахунок підприємства надійшла передоплата від покупців на суму 160 тис. грн. за продукцію.

Визначити суму відстроченого податкового активу чи зобов’язання і відобразити дані господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку з відповідними сумами.

Завдання 4.

Підприємство «Мрія» придбало облігації номінальною вартістю 3 000 грн. за 2922 грн., тобто дисконт становив 78 грн. Фіксована ставка відсотка за облігаціями встановлена 7 % річних. Облігації будуть погашені через 3 роки. Виплата відсотків здійснюється щорічно в кінці року.

- Визначити ефективну ставку відсотка;
- Розрахувати амортизацію дисконту та балансової вартості облігацій;
- Відобразити придбання облігацій, нарахування відсотків та списання суми дисконту на рахунках бухгалтерського обліку.

Тема 3. Облік праці та її оплати.

Семінар з виконанням практичних задач

Мета заняття: вивчити порядок оплати праці.

Завдання: вивчення методів і організації праці та її оплати.

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Охарактеризувати складові фонду оплати праці.

2. Складові фонду додаткової заробітної плати.
3. Складові інших заохочувальних та компенсаційних виплат.
4. Виплати, які не включаються до фонду оплати праці.
5. Суть штатного розпису.
6. Суть мінімальної заробітної плати.
7. Склад витрат на оплату праці.
8. Основні первинні документи при нарахуванні заробітної плати робітникам.
9. Охарактеризувати синтетичний та аналітичний облік оплати праці
10. Нарахування основної заробітної плати, виплат за час щорічної відпустки.
11. Які існують утримання із заробітної плати.
12. Суть обліку розрахунків з бюджетом з податків та обов'язкових платежів.
13. Розміри допомоги при народженні дитини.

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Завдання 1.

Сонько М. К., токар 5-го розряду ТОВ «Азія», згідно з табелем обліку робочого часу у лютому 20__ року відпрацював 20 днів (тривалість робочого дня — 8 год.). За цей місяць відділ технічного контролю прийняв від нього 410 деталей належної якості. Норма часу на виготовлення однієї з них становить 30 хв. Відрядна розцінка — 5,0 грн за штуку, при перевищенні норми виробітку її збільшують на 10%. Нарахуйте зарплату Іванову І.І. за лютий 20__ року та відобразіть у бухгалтерському обліку.

Завдання 2.

Романюк П. Я., працівник відділу збуту, який у лютому додатково працював продавцем-консультантом, із 21 робочих днів відпрацював 19. За штатним розписом його оклад 3850 грн. Крім того, за суміщення посад йому встановили надбавку в розмірі 30%.

Нарахуйте зарплату Романюку за лютий 20__ року та відобразіть у бухгалтерському обліку.

Тема 4. Облік розрахунків з бюджетом з податків та обов'язкових платежів.

Семінар з виконанням практичних задач

Мета заняття: вивчити порядок розрахунків з бюджетом з податків та обов'язкових платежів.

Завдання: вивчення розрахунків з бюджетом з податків та обов'язкових платежів.

План заняття:

1. *Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

1. Поняття податків, їх види.
2. Документування господарських операцій з обліку розрахунків за податками і платежами.
3. Відображення операцій з обліку розрахунків за податками і платежами на рахунках бухгалтерського обліку.
4. Характеристика рахунків з обліку розрахунків з бюджетом.
5. Облік розрахунків за податками і платежами.
6. Відображення операцій з обліку розрахунків з бюджетом на рахунках бухгалтерського обліку.

2. *Індивідуальне тестування.*

3. *Практичні завдання.*

Завдання 1.

ТОВ «Мрія» виготовляє столярні вироби. Операції, що здійснені у звітному періоді, представлені у таблиці. Визначити суму ПДВ, що належить оплаті до бюджету. Відобразити операції на рахунках.

№ п/п	Зміст операції	Сума, грн
1	Придбано матеріали: дошка обрізна 4 м по 6000 грн., в т.ч. ПДВ	24000
2	Реалізовано дверні блоки 10 шт. За ціною 4800 грн., в т.ч. ПДВ (собівартість одиниці – 2900 грн.)	48000
3	Видано робітнику безплатно один дверний блок	?
4	Реалізовано робітнику 1 м дошки обрізної за ціною 3000 грн.	?

Завдання 2.

ТОВ «Мрія» реалізувало продукцію: собівартість – 800 грн., ціна реалізації з ПДВ – 1200 грн., придбано виробничі запаси на суму 600 грн., в т.ч. ПДВ.

Відобразити операції на рахунках, враховуючи, що ТОВ «Мрія» – платник ПДВ.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ОБЛІК ДОХОДІВ І ВИТРАТ, ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

Тема 5. Облік доходів і витрат. Семінар з виконанням практичних задач

Мета заняття: вивчити порядок обліку витрат і доходів.

Завдання: вивчення методів і організації ведення обліку доходів і витрат.

План заняття:

1. *Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

1. Склад витрат виробництва
2. Мета та етапи обліку витрат виробництва
3. Характеристика основних методів калькулювання
4. Склад прямих виробничих витрат та порядок їх обліку
5. Склад непрямих витрат, порядок їх накопичення та розподілу
6. Аналітичний облік витрат виробництва
7. Охарактеризуйте основні вимоги до визнання, складу та оцінки доходів.
8. Класифікація доходів.
9. Дайте характеристику обліку доходів від реалізації продукції.
10. Охарактеризуйте облік доходів і витрат від іншої операційної діяльності.
11. Що таке собівартість реалізації готової продукції ? Її характеристика.

2. *Індивідуальне тестування.*

3. *Практичні завдання.*

Завдання 1.

Необхідно: На підставі наведеного переліку здійснити класифікацію витрат і визначити суму витрат від іншої звичайної діяльності.

- 1) нараховано відсотки банку по отриманих кредитах - 1 000 грн.;
- 2) сплачено банку за розрахунково-касове обслуговування - 200 грн.;
- 3) сплачено постачальнику за доставку матеріалів - 300 грн., ПДВ -60 грн., усього - 360 грн.;
- 4) реалізовано основні засоби: первісна вартість - 4 000 грн., нарахований знос - 3 800 грн., вартість реалізації - 600 грн., у тому числі ПДВ - 100 грн.;
- 5) проведено уцінку основних засобів на суму 1100 грн. На дату уцінки сума додаткового капіталу становить — 400 грн.;

б) списано інші необоротні активи: первісна вартість — 800 грн., сума нарахованого зносу — 400 грн.;

7) нараховано витрати від операційної курсової різниці - 100 грн.

Завдання 2.

Визначити кінцевий результат від браку в виробництві, якщо відомо:

- собівартість остаточно забракованих виробів – 600 грн.;
- заробітна плата робітників по виправленню браку – 20 грн.;
- відрахування ЄСВ -?;
- оприбутковані матеріали по ціні можливого використання – 10 грн.;
- собівартість матеріалів на виправлення браку – 20 грн.;
- утримано із заробітної плати осіб які допустили брак – 23 грн.

Завдання 3.

На виробництво 10 крісел пішло 2 кг цвяхів, 35 м меблевої тканини, 10 металевих конструкцій, 130 кг деревини, фурнітури на загальну суму 65 грн. За виробництво 7 крісел робітник отримує премію 120 грн. Витрати на обслуговування виробництва склали 75 грн, витрати електроенергії – 30 грн, витрати на реалізацію – 45 грн.

Визначити собівартість 1 крісла, його оптову та роздрібну ціну, якщо: 1кг цвяхів – 3,95 грн, 1м тканини – 8,50 грн, 1 металева конструкція – 170 грн, 1 кг деревини – 55 грн. Фірма очікує отримання прибутку в розмірі 35%, ПДВ – 20%, торгова націнка – 20%.

Завдання 4.

Необхідно з'ясувати, до якої групи (постійні чи змінні) належать наведені нижче витрати.

1. Комісійні продавцям.
2. Амортизація виробничого обладнання.
3. Основні матеріали.
4. Витрати на обслуговування обладнання.
5. Заробітна плата директора.
6. Електроенергія для виробничого обладнання.
7. Витрати на опалення цеху.
8. Основна заробітна плата.
9. Заробітна плата за час простою.
10. Податок на майно (виробнича будівля).
11. Страхування будівель від пожеж.
12. Витрати на транспортування готової продукції на склад.
13. Процент за використання патенту на виготовлення продукції.

Завдання 5.

Необхідно:

- визначити, які з наведених витрат компанії, що очікуються в наступному році, належать до змінних, а які – до постійних;
- визначити середні витрати на 1 км пробігу автомобіля.

Дані для виконання завдання:

Фірма “Мотор” має автомобіль, який використовує протягом чотирьох років. Щорічна орендна плата за користування гаражем складає 2400 грн., щорічна плата за користування ліцензією – 120 грн. Автомобіль потребує 7 літрів бензину на 100 км, вартість одного літру бензину – 1,92 грн., експлуатаційні витрати – 3 грн. на 10 км. Амортизаційні відрахування складають 450 грн. на рік, пробіг автомобіля, який очікується в наступному році – 150 тис. грн.

Завдання 6.

Необхідно з’ясувати, до якої групи (витрати на продукцію або витрати періоду) належать наведені нижче витрати:

1. Основна заробітна плата.
2. Податок на майно.
3. Заробітна плата комірника складу.
4. Відрахування на соціальне страхування
5. Витрати на обслуговування гідравлічного пресу.
6. Амортизація виробничого обладнання.
7. Амортизація будівлі офісу.
8. Основні матеріали.
9. Плата за оренду комп’ютера, що обслуговує технологічний процес.
10. Страхування виробничого обладнання.
11. Комісійні дилерам.
12. Страхування сировини від пожежі.
13. Страхування готової продукції від пожежі.

Завдання 7.

Необхідно з’ясувати, до якої групи (прямі та непрямі) належать наведені нижче витрати:

1. Витрати на гудзики.
2. Витрати солі та спецій у ковбасному цеху.
3. Деревина при виготовленні сірників.
4. Глина у виробництві цегли.
5. Лак у меблевому виробництві.
6. Шкіра у взуттєвій промисловості.

Завдання 8.

Вказати, які витрати відносяться до адміністративних, які – до витрат на збут, які – до інших операційних витрат.

Дані для виконання:

1. Витрати на врегулювання спорів у судових органах.
2. Суми безнадійної дебіторської заборгованості.
3. Плата за розрахункове обслуговування банку.
4. Витрати на ремонт тари.
5. Винагорода за юридичні послуги.
6. Нестачі і втрати від псування цінностей.
7. Витрати на гарантійний ремонт і гарантійне обслуговування.
8. Представницькі витрати.

9. Витрати на виплату матеріальної допомоги.
10. Визнані штрафи та пені.

Тема 6. Облік доходів майбутніх періодів **Семінар з виконанням практичних задач**

Мета заняття: вивчити порядок обліку доходів майбутніх періодів.

Завдання: вивчення методів і організації ведення обліку доходів майбутніх періодів.

План заняття:

1. *Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

1. Дайте визначення поняття доходів майбутніх періодів та порядок їх формування.
2. Дайте характеристику рахунку з обліку доходів майбутніх періодів обліку.
3. Бухгалтерський облік доходів майбутніх періодів
4. Відображення даних щодо доходів майбутніх періодів у формах фінансової звітності.

2. *Індивідуальне тестування.*

3. *Практичні завдання.*

Завдання 1.

У березні 2016 р. на розрахунковий рахунок підприємства "Алмакс" надійшов від орендаря платіж за оренду приміщення у другому кварталі у сумі 6000 грн.

ЗАВДАННЯ:

Відобразити цю операцію на підприємстві "Алмакс":

01.03.2016 р. підприємством реалізовано побутову техніку на суму 200000 грн., ПДВ - 4 0000 грн., на умовах гарантійного обслуговування протягом року. Очікується, що витрати на гарантійне обслуговування становитимуть 4 % від суми реалізації товару. Визначити дохід від реалізації товарів за березень

Тема 7. Облік фінансових результатів діяльності підприємства **Семінар з виконанням практичних задач**

Мета заняття: вивчити порядок обліку фінансових результатів.

Завдання: вивчення методів і організації ведення обліку фінансових результатів.

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Поняття фінансових результатів та порядок їх формування.
2. Дайте характеристику обліку формування фінансових результатів від операційної діяльності.
3. Дайте характеристику обліку формування фінансових результатів від неопераційної діяльності
4. Дайте характеристику обліку формування фінансових результатів від надзвичайних подій.

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Завдання 1.

Планується освоєння нової продукції – нових верстатів. Витрати на підготовку виробництва становлять 2500 грн.; протягом 2 років заплановано виготовити 10 шт. верстатів. Визначити суму витрат, яку необхідно включати щомісячно до собівартості продукції. Зробити бухгалтерські проведення.

Завдання 2.

Підприємством була здійснена передоплата за періодичні видання на наступний рік в сумі 1200 грн. Визначити суму витрат, яка підлягає щомісячному списанню. Зробити бухгалтерські проведення.

Завдання 3.

Підприємство реалізувало готову продукцію на загальну суму 36000 грн. з ПДВ. Собівартість готової продукції -27000 грн. Адміністративні витрати на реалізовану продукцію -1000 грн. Витрати на збут готової продукції - 200 гри.

Зробити бухгалтерські проводки. Визначити фінансовий результат.

Завдання 4.

Підприємство реалізувало готову продукцію в обмін на основні засоби - обладнання на загальну суму 36000 грн. (у тому числі ПДС.. Собівартість реалізованої продукції - 27000 грн. Адміністративні витрати на реалізовану продукцію - 1000 гри. Витрати на збут готової продукції - 200 грн. На основі наколених даних зробити необхідні бухгалтерські записи. Визначити фінансовий результат.

Тема 8. Облік власного капіталу

Семінар з виконанням практичних задач

Мета заняття: вивчити порядок обліку власного капіталу.

Завдання: вивчення методів і організації ведення обліку власного капіталу.

План заняття:

1. *Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

1. Структура власного капіталу.
2. Документування господарських операцій з обліку пайового капіталу, резервного капіталу, вилученого капіталу та нерозподіленого прибутку.
3. Характеристика рахунків з обліку пайового капіталу резервного капіталу, вилученого капіталу та нерозподіленого прибутку.
4. Облік пайового капіталу
5. Облік резервного капіталу.
6. Облік вилученого капіталу.
7. Облік нерозподіленого прибутку.
8. Відображення даних щодо пайового капіталу, резервного капіталу, вилученого капіталу та нерозподіленого прибутку в облікових регістрах та фінансовій звітності.

2. *Індивідуальне тестування.*

3. *Практичні завдання.*

Завдання 1.

Зареєстрований статутний капітал підприємства становить 200000 грн. Сума прибутку, одержаного у звітному періоді, становить 17000 грн. Емісійний дохід від продажу акцій становить 10000 грн. Безоплатно отримано обладнання на суму 5000 грн. На формування резервного капіталу направлено 10000 грн. за рахунок нерозподіленого прибутку. Власники акцій ще не розрахувались за підписані акції на суму 50000 грн.

Визначити розмір власного капіталу.

Завдання 2.

Підприємство має на балансі основні засоби (споруда, балансовою вартістю 670000 грн. (первісна вартість складає 1000000 грн., а сума зносу – 330000 грн.). Цей об'єкт основних засобів підприємство передає своєму учаснику в погашення заборгованості викупленої у цього учасника долі вартістю 700000 грн. ПДВ – 140000 грн. Всього з ПДВ – 840000 грн. Відобразити бухгалтерський облік господарських операцій.

Завдання 3.

Необхідно: визначити розмір належного учаснику Макаренку М.О. майна при виході його з товариства на підставі наведених даних.

Дані для виконання:

Макаренко М.О. вирішив вийти зі складу засновників ТзОВ "Агро". Йому повертають внесок і сплачують вартість частини майна товариства пропорційно до його частки в статутному капіталі товариства. Крім того, Макаренко М.О. має право отримати частину прибутку, яку він одержує також пропорційно до своєї частки в статутному капіталі. Статутний капітал становить 15000 грн.; внесок учасника Макаренка М.О. – 1560 грн., майно, набуте товариством за участю майна та підприємницької діяльності Макаренка М.О. - 1600 грн.; прибуток, одержаний товариством за перше півріччя ц.р. (до 01.07 ц.р. - дати виходу учасника), - 2000 грн.

Завдання 4.

Зборами засновників прийнято рішення про зменшення статутного капіталу у зв'язку з вибуттям одного із засновників і поверненням йому внеску у розмірі 10000 грн., а також по результатам звітного періоду відповідно до протоколів зборів засновнику нараховано дивіденди 8000 грн.

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку господарські операції.

Завдання 5.

У підсумках звітного періоду та протоколу зборів засновників загальна сума дивідендів складає 40000 грн. Кількість засновників – 3 фізичні особи. Частина внесків до статутного капіталу відповідно до засновницьких документів складає 50%, 25%, 25% у кожного.

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку порядок виплати дивідендів.

Тема 9. Облік неоплаченого капіталу

Семінар з виконанням практичних задач

Мета заняття: вивчити порядок обліку неоплаченого капіталу.

Завдання: вивчення методів і організації ведення обліку неоплаченого капіталу.

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Характеристика рахунку з обліку неоплаченого капіталу.
2. Облік пайового капіталу
3. Облік резервного капіталу.
4. Облік вилученого капіталу.
5. Облік нерозподіленого прибутку.

6. Відображення даних щодо пайового капіталу, резервного капіталу, вилученого капіталу та нерозподіленого прибутку в облікових регістрах та фінансовій звітності.

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Завдання 1.

Учасниками підприємства А є дві фізичні особи: Пономаренко А., Петренко В. Засновники встановили статутний капітал у розмірі 118000 грн., де частка Пономаренка А. становить 40000 грн., а Петренка – 78000 грн.

Відобразити на рахунках оголошення пайового капіталу та подальшого здійснення внесків засновниками.

Завдання 2.

Відповідно до установчих документів статутний капітал ТОВ складає 250000 грн. Внески засновниками здійснюються готівкою через касу товариства на поточний рахунок в банку.

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку господарські операції.

Завдання 3.

Засновник вносить свій внесок в статутний фонд підприємства у вигляді основних засобів, вартість яких складає 3000 грн. витрати на транспортування і монтаж об'єкту – 5000 грн. Сума ПДВ на вказані витрати – 100 грн. ввід в експлуатацію – об'єкта здійснений після його одержання. Відобразіть ці події в бухгалтерському обліку.

Тема 10. Фінансова звітність підприємства Семінар з виконанням практичних задач

Мета заняття: вивчити порядок формування фінансових звітів підприємства.

Завдання: вивчення ролі фінансової звітності при прийнятті рішень.

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. У чому полягають вимоги до фінансової звітності?
2. У чому полягає сутність такої якісної характеристики фінансової звітності, як "зрозумілість"?
3. В чому полягає доречність інформації?
4. Охарактеризуйте суттєвість інформації як одну з якісних характеристик.

5. У чому полягає достовірність інформації?
6. Які існують обмеження доречності й достовірності інформації?
7. Охарактеризуйте принципи фінансової звітності.
8. Які є елементи фінансових звітів?
9. Назвіть критерії визначення елементів фінансових звітів?
10. За якими ознаками класифікують звітність?
11. Як класифікують звітність за змістом і джерелами формування?
12. Дайте класифікацію користувачів фінансової звітності щодо задоволення інформаційних потреб.
13. Які етапи підготовки та складання річного фінансового звіту?
14. У чому полягає спільність та відмінність між квартальним і річним фінансовим звітом?
15. Кому підприємства подають фінансову звітність?
16. Які строки подання фінансової звітності?
17. У чому полягає призначення форм фінансової звітності?
18. Назвіть особливості складання балансу.
19. Охарактеризуйте звіт про фінансові результати, його складові.
20. Яка межа складання звіту про рух грошових коштів?

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Завдання 1.

За наведеними даними складіть Звіт про сукупний дохід:

- продано 250 одиниць продукції;
- собівартість реалізованої продукції становить 1200 грн;
- продажна ціна одиниці продукції — 3200 грн;
- витрати на рекламу — 570 грн;
- акцизний збір — 740 грн.

Завдання 2.

Складіть баланс ПАТ «Мрія» за наведеними в табл. 1 даними (в грн.).

**Таблиця 1 - Дані для складання Балансу(Звіту про фінансовий стан)
ПАТ «Мрія» станом на 31.12.20XXроку, грн.**

Дані про підприємство	Варіант				
	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	6
1) Виробничі запаси	24020,00	4 083,40	10809,00	6 485,40	4 804,00
2) Прибуток	5070,00	861,90	2281,50	1 368,90	1 014,07
3) Розрахунки з підзвітними особами	195,00	33,15	87,75	52,65	39,00

4) Розрахунки з оплати праці	4810,00	817,70	2164,50	1 298,70	962,03
5) Поточний рахунок	12350,00	2 099,50	5557,50	3 334,50	2 470,00
6) Розрахунки з кредиторами	351,00	59,67	157,95	94,77	70,10
7) Розрахунки з дебіторами	17000,00	2 890,00	7 650,00	4 590,00	3 400,00
8) Статутний капітал	175500,00	29 835,00	78 975,00	47 385,00	35 100,0
9) Основні засоби	130446,00	22 175,82	58 700,70	35220,42	26089,20
10) Витрати майбутніх періодів	1200,00	204,00	540,00	324,00	240,00
11) Готівка	520,00	88,40	234,00	140,40	104,00

ЧАСТИНА III МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Тема 1. Облік короткострокових зобов'язань.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, розв'язання задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Структура П(С)БО 11 та основні терміни.
- 2) Облік короткострокових кредитів.
- 3) Особливості документального оформлення операцій з обліку короткострокових зобов'язань.
- 4) Облік розрахунків з допомогою векселів.

3. Розв'яжіть тестові завдання:

1. Які з наведених зобов'язань не належать до короткострокових:

- A. поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями;
- B. зобов'язання за розрахунками з учасниками;
- C. забезпечення наступних витрат і платежів;
- D. Заборгованість по внесках до статутного капіталу?

2. Короткострокові зобов'язання — це зобов'язання, які будуть погашені:

- A. протягом операційного циклу або протягом 12 місяців з дати балансу;
- B. протягом операційного циклу або протягом 10 місяців з дати балансу;
- C. протягом операційного циклу або більше 12 місяців з дати балансу;
- D. протягом операційного циклу або більше 10 місяців з дати балансу.

3. Облік короткострокових позик ведеться в реєстрі бухгалтерського обліку:

- A. журнал 3;
- B. журнал 2;
- C. журнал 5.
- D. журнал 3 та журнал 5.

4. За кредитом рахунку 60 «Короткострокові позики» відображаються:

- A. суми погашення одержаних кредитів;

- B. суми одержаних кредитів;
- C. нараховані відсотки та суми одержаних кредитів;
- D. нараховані відсотки.

5. Погашення короткострокового кредиту банку відображається бухгалтерським записом:

- A. Дт 60 «Короткострокові позики»
Кт 31 «Поточні рахунки»;
- B. Дт 60 «Короткострокові позики»
Кт 501 «Довгострокові кредити банків у національній валюті»;
- C. Дт 60 «Короткострокові позики»
Кт 684 «Розрахунки за нарахованими відсотками»;
- D. Дт 501 «Довгострокові кредити банків у національній валюті»
Кт 60 «Короткострокові позики».

6. При виявленні нестачі під час приймання товарів складається:

- A. товарно-транспортна накладна;
- B. податкова накладна;
- C. рекламацийний акт;
- D. чек.

7. Проведено залік заборгованості за бартерною угодою. Вкажіть правильний бухгалтерський запис:

- A. Дт 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками»
Кт 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками»;
- B. Дт 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками»
Кт 371 «Розрахунки за виданими авансами»;
- C. Дт 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками»
Кт 372 «Розрахунки з підзвітними особами»;
- D. Дт 372 «Розрахунки з підзвітними особами»
Кт 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками».

8. Списання заборгованості за виданими векселями відображається:

- A. за дебетом рахунка 62 «Короткострокові векселі видані»;
- B. за кредитом рахунка 62 «Короткострокові векселі видані»;
- C. відображається на іншому рахунку;
- D. не відображається на рахунках обліку.

9. За дебетом рахунка 67 «Розрахунки з учасниками» відображається:

- A. збільшення заборгованості засновників та учасників перед підприємством;
- B. погашення заборгованості перед засновниками та учасниками;
- C. збільшення заборгованості підприємства перед засновниками та учасниками;
- D. збільшення заборгованості перед засновниками та учасниками.

10. За дебетом рахунка 61 «Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями» відображається:

- A. частина довгострокових зобов'язань, яка повинна бути погашена впродовж 12 місяців з дати Балансу;
- B. частина короткострокових зобов'язань, яка повинна бути погашена впродовж 12 місяців з дати Балансу;

С. частина довгострокових зобов'язань;

Д. частина поточних зобов'язань.

11. За якою оцінкою відображаються в Балансі короткострокові зобов'язання:

А. теперішньою вартістю;

В. сумою погашення;

С. номінальною вартістю;

Д. балансовою вартістю?

12. Нарахування дивідендів відображається бухгалтерським записом:

А. Дт 443 «Прибуток використаний у звітному періоді»

Кт 671 «Розрахунки за нарахованими дивідендами»;

В. Дт 443 «Прибуток використаний у звітному періоді»

Кт 311 «Поточні рахунки в національній валюті»;

С. Дт 671 «Розрахунки за нарахованими дивідендами»

Кт 443 «Прибуток використаний у звітному періоді»;

Д. Дт 311 «Поточні рахунки в національній валюті»;

Кт 671 «Розрахунки за нарахованими дивідендами».

13. Нарахування відсотків за використання кредиту відображається бухгалтерським записом:

А. Дт 684 «Розрахунки за нарахованими відсотками»

Кт 951 «Відсотки за кредит»;

В. Дт 951 «Відсотки за кредит»

Кт 684 «Розрахунки за нарахованими відсотками»;

С. Дт 951 «Відсотки за кредит»

Кт 311 «Поточні рахунки в національній валюті»;

Д. Дт 684 «Розрахунки за нарахованими відсотками»

Кт 684 «Розрахунки за нарахованими відсотками»

14. Списання безнадійної кредиторської заборгованості відображається бухгалтерським записом:

А. Дт 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками

Кт 371 «Розрахунки за виданими авансами»;

В. Дт 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками»

Кт 717 «Доходи від списання кредиторської заборгованості»;

С. Дт 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками»

Кт 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками»;

Д. Дт 371 «Розрахунки за виданими авансами

Кт 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками».

15. Цінний папір, що засвідчує внесення його власником грошових коштів і підтверджує зобов'язання відшкодувати йому номінальну вартість цього цінного папера у передбачений у ньому термін з виплатою фіксованого відсотка, якщо інше не передбачено умовами випуску, називається:

А. акцією;

В. переказним векселем;

С. облігацією;

D. депозитним сертифікатом.

16. Зобов'язання дорівнюють:

A. Активи - Власний капітал.

B. Активи + Власний капітал.

C. Активи - Поточні зобов'язання.

D. Активи - Довгострокові зобов'язання.

17. Визначити, яка з наведених груп об'єктів обліку належить до зобов'язань:

A. Кредити банку, розрахунки за страхуванням, векселі видані, розрахунки з оплати праці, зобов'язання за облігаціями.

B. Розрахунки за податками, векселі видані, прибутки, кредити банку, розрахунки з оплати праці.

C. Товари, розрахунки за страхуванням, дохід від реалізації, розрахунки з постачальниками, розрахунки за податками.

D. Векселі видані, розрахунки з оплати праці, паливо, прибутки, незавершене виробництво.

18. Визначити, яка з операцій призводить до збільшення вартості майна та збільшення зобов'язань:

A. Оприбутковано на склад нові матеріали, вартість яких було оплачено раніше.

B. Отримано у касу готівку з поточного рахунку для виплати зарплати.

C. Видано зі складу у виробництво матеріали,

D. Оприбутковано на склад нові матеріали, але гроші за них не сплачено.

19. Зарахування короткострокового кредиту банку на поточний рахунок підприємства відображають бухгалтерською проводкою

A. Дт 30 Кт 60

B. Дт 31 Кт 60

C. Дт 63 Кт 60

D. Дт 60 Кт 31

20. Оприбуткування пального від постачальника відображають бухгалтерською проводкою

A. Дт 30 Кт 60

B. Дт 31 Кт 60

C. Дт 63 Кт 60

D. Дт 60 Кт 31

4. Виконати завдання:

Завдання 1.

1 лютого 2017 року ВАТ "А" уклало кредитний договір з банком "Б" на суму 220000 грн строком на 11 місяців. У заставу передано будівлю (клуб, що знаходиться на балансі підприємства). Її експертна вартість 300000 грн. За

умовами договору відсотки за кредитом дорівнюють 24% річних і сплачуються щомісяця.

Одноразова винагорода банку за обслуговування кредиту становить 1,5% від суми кредиту.

Кошти на рахунок підприємства надійшли того ж дня.

Відобразіть ці господарські операції за лютий 2017 року мовою бухгалтерських проводок.

Завдання 2.

В першому кварталі 2016 року ТзОВ «Глорія» отримало дохід у сумі 1000,00 тис грн., а також в цьому звітному періоді на поточний рахунок підприємства надійшла передоплата від покупців на суму 160,00 тис. грн. за продукцію.

Визначити суму відстроченого податкового активу чи зобов'язання і відобразити дані господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку з відповідними сумами.

Завдання 3.

Підприємство уклало з банком кредитний договір, згідно з яким банк кредитує підприємство шляхом перерахування заборгованості постачальнику у сумі 36 тис. грн. з ПДВ за куплену сировину. Строк погашення кредиту 3 місяці, річний відсоток за кредит - 36 %.

Відобразити в обліку придбання сировини, отримання кредиту та його повернення і сплату відсотків.

Завдання 4.

Підприємство уклало з банком кредитний договір, згідно з яким банк кредитує підприємство шляхом перерахування заборгованості постачальнику у сумі 36 тис. грн. з ПДВ за куплену сировину. Строк погашення кредиту 3 місяці, річний відсоток за кредит - 36 %.

Відобразити в обліку придбання сировини, отримання кредиту та його повернення і сплату відсотків.

Завдання 5.

ТОВ «Мрія» 03.01.2016 року отримало кредит в сумі 30000 грн. строком на 3 місяці під 40% річних. Зобов'язання по кредиту були погашені 03.03.2016 року.

Відобразити виникнення та погашення зобов'язань по кредиту, нарахуванню відсотків.

Завдання 6.

Підприємство купило 2000\$ США за курсом 25,45 грн./долар. Курс НБУ на дату купівлі - 25,30 грн./долар. Сума сплачених банку комісійних склала 600 грн. Скласти бухгалтерські проводки. Визначити балансову вартість валюти для відображення у податкових розрахунках

Завдання 7

ВАТ «Мрія» заключило кредитний договір на 8 місяців з банком на суму 200000 грн. на умовах 35% річних. В забезпечення зобов'язань договором передбачена передача у зalog будівлі складу, вартість якого визначена банком у розмірі 400000 грн.

Відобразити на рахунках виникнення та погашення зобов'язань перед банком.

Завдання 8.

Скласти бухгалтерські записи по рахункам:

№ п/п	Зміст операції	Дебет	Кредит
1	Поступила на поточний рахунок сума короткострокового кредиту		
2	Нараховані відсотки за користування кредитом		
3	При подовженні короткострокового кредиту він переведений до складу довгострокових		
4	Погашено зобов'язання перед банком по короткостроковому кредиту		
5	Погашено прострочений кредит		

Тема 2. Облік довгострокових зобов'язань.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, розв'язання задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Нормативно-правове забезпечення обліку довгострокових зобов'язань.
- 2) Документування господарських операцій з обліку довгострокових позик та вексельного обігу.
- 3). Облік інших довгострокових зобов'язань.
- 4) Облік довгострокових векселів виданих.

3. Розв'яжіть тестові завдання:

1. Цінний папір, що засвідчує внесення його власником грошових коштів і підтверджує зобов'язання відшкодувати йому номінальну вартість цього цінного папера у передбачений у ньому термін з виплатою фіксованого відсотка, якщо інше не передбачено умовами випуску, називається:

- A. акцією;
- B. переказним векселем;
- C. облігацією;
- D. депозитним сертифікатом.

2. У Балансі виділяють такі види довгострокової кредиторської заборгованості:

- A. довгострокові кредити банків, інші фінансові зобов'язання, відстрочені податкові зобов'язання;
- B. довгострокові фінансові зобов'язання, інші довгострокові зобов'язання;

С. довгострокові кредити банків, інші довгострокові фінансові зобов'язання, відстрочені податкові зобов'язання, інші довгострокові зобов'язання;

Д. довгострокові кредити банків, відстрочені податкові зобов'язання.

3. Для узагальнення інформації про стан розрахунків з орендодавцями за необоротні активи, передані на умовах довгострокової оренди, призначений рахунок:

А. 51 «Довгострокові векселі видані»;

В. 52 «Довгострокові зобов'язання за облігаціями»;

С. 53 «Довгострокові зобов'язання з оренди» ;

Д. 54 «Відстрочені податкові зобов'язання» .

4. За якою оцінкою відображаються в Балансі довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки:

А. сумою погашення;

В. теперішньою вартістю;

С. чистою вартістю реалізації;

Д. номінальною вартістю?

5. 1 січня 20XX р. підприємство «Мрія» випустило облігації строком 10 років на загальну суму 4000000,00 грн (номінальна ставка 8% річних). Облігації були реалізовані за 3282980,00 грн, а ринкова ставка відсотка становить 11%. Відсотки за облігаціями сплачуються двічі на рік: 30 червня та 31 грудня. Витрати на відсотки за облігаціями за перше півріччя 20XX р. становили (грн):

А. 361130,00;

В. 180560,00;

С. 320000,00;

Д. 160000,00.

6. ВАТ випустило 02.01.20XX р. 10%-ві облігації, загальна номінальна вартість яких дорівнює 100000,00 грн, термін погашення — 5 років, зі знижкою (дисконтом) 10 000 грн. В якій сумі слід відобразити в Балансі на 31.12.20XX р. наслідки цих операцій:

А. 100 000 грн;

В. 90 000 грн;

С. 110 000 грн;

Д. Не має правильної відповіді.

7. З метою ведення бухгалтерського обліку зобов'язання поділяються на:

А. довгострокові, поточні, відстрочені податкові зобов'язання, кредиторську заборгованість за товари, роботи і послуги;

В. довгострокові, поточні непередбачені зобов'язання, відстрочені податкові зобов'язання;

С. довгострокові, поточні, непередбачені зобов'язання та забезпечення.

8. Зобов'язання з невизначеною сумою або часом погашення на дату балансу, називається:

- A. непередбаченим зобов'язанням;
- B. поточним зобов'язанням;
- C. забезпеченням зобов'язанням;
- D. довгостроковим зобов'язанням.

9. Погашено заборгованість перед постачальниками та підрядниками за рахунок довгострокової позики відображають бухгалтерською проводкою

- A. Дт 31 Кт 50
- B. Дт 30 Кт 60
- C. Дт 50 Кт 61
- D. Дт 63 Кт 50

10. Бухгалтерська проводка, якою відображають передачу постачальнику довгострокового векселя виданого

- A. Дт 51 Кт 30
- B. Дт 31 Кт 50
- C. Дт 63 Кт 51
- D. Дт 64 Кт 31

11. Синтетичний облік заборгованості за довгостроковими позиками ведуть у

- A. Журналі-ордері № 1
- B. Журналі-ордері № 2
- C. Журналі-ордері № 3
- D. Журналі-ордері № 4

12. Для відображення премії за випущеними облігаціями Планом рахунків передбачено

- A. субрахунок 521
- B. субрахунок 522
- C. субрахунок 523
- D. рахунок 52

13. Нарахування основної суми платежу за орендоване майно відображають бухгалтерською проводкою

- A. Дт 10 Кт 53
- B. Дт 53 Кт 61
- C. Дт 10 Кт 15
- D. Дт 15 Кт 63

14. Для обліку відстрочених податкових зобов'язань призначено

- A. рахунок 16
- B. рахунок 17
- C. рахунок 54
- D. рахунок 55.

15. Непередбачені зобов'язання відображають на рахунках класу:

- A. позабалансових;
- B. 9;
- C. 7;
- D. 6.

16. Згідно з П(С)БО11 "Зобов'язання" забезпечення можуть створюватись:

- A. Для відшкодування виплат відпусток;
- B. Для відшкодування витрат майбутніх періодів;
- C. Для покриття витрат незавершеного виробництва;
- D. Для покриття збитків.

17. Сума довгостроковою кредиту, яка підлягає погашенню протягом 12 місяців від дати балансу вважається:

- A. Поточним зобов'язанням;
- B. Довгостроковим зобов'язанням;
- C. Короткостроковим кредитом;
- D. Поточною заборгованістю за довгостроковими зобов'язаннями.

18. Запис ДТ 51 КТ 50 має зміст:

- A. погашено за рахунок довгострокової позики довгострокові векселі видані;
- B. одержано довгострокові векселі для погашення довгострокової позики;
- C. пред'явлено до оплати короткостроковий вексель;
- D. проведено переоблік векселів виданих на термін більше одного року.

19. Переведення короткострокових позик у розряд довгострокових у зв'язку зі зміною умов кредитування в обліку відображається записом:

- A. ДТ 60 КТ 50;
- B. ДТ 50 КТ 60;
- C. ДТ 50 КТ 61;
- D. ДТ 61 КТ 50.

20. Емісія довгострокових облігацій з премією в обліку відображається:

- A. ДТ 31 КТ 521 та 522;
- B. ДТ 31 КТ 521;
- C. ДТ 31 КТ 521 та 714;
- D. ДТ 31 та 95 КТ 521.

4. Виконати завдання

Завдання 1.

01.01.2017 року ВАТ „Таврида” випустило в обіг облігації. Всього було реалізовано 100000 шт. облігацій. Номінальна вартість однієї облігації – 100,00грн., ціна реалізації – 100,00 грн. Дата погашення облігаційного займу – 31.12.2020 року. Об'явлена ставка відсотку по облігаційному займу – 12 % річних, відсотки виплачуються щорічно 31 грудня. Витрати, пов'язані з емісією облігацій, склали 20000 грн.

Сформулювати та відобразити на рахунках операції по випуску облігацій, списанню витрат, пов'язаних з емісією, по нарахуванню та виплаті відсотків по облігаційному займу, по погашенню облігацій.

Завдання 2.

01.01.2016 року підприємство отримало кредит в сумі 1500000 грн. строком на 5 років під 20% річних на реконструкцію цеху. Виплата відсотків та частини основного боргу здійснюється щорічно 31 грудня. Графік погашення заборгованості складено так, що щорічно виплачуються рівні суми.

В якості забезпечення кредиту підприємством представлено поручительство фізичної особи – засновника підприємства на суму 1500000 грн. Скласти графік погашення заборгованості по кредиту та відсоткам по формі наступної таблиці:

Дата	Відсотки за рік, грн.	Погашення кредиту, грн.	Щорічний платіж, грн.	Заборгованість на кінець року, грн.

Завдання 3.

01.07.2013 року підприємство придбало обладнання вартістю 120000 грн., в т.ч. ПДВ. В рахунок оплати придбаного обладнання підприємством видано простий безвідсотковий вексель. Номінальна вартість векселя 160000 грн., дата погашення – 01.07.2016 року.

Сформулювати та відобразити на рахунках операції по видачі векселя, по амортизації дисконту, по погашенню векселя.

Тема 3. Облік праці та її оплати.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, розв'язання задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Нормативно-правове забезпечення обліку розрахунків з оплати праці
- 2) Документування господарських операцій з обліку розрахунків з оплати праці
- 3) Система оплати праці та її види
- 4) Розкриття інформації про розрахунки з оплати праці в облікових регістрах та фінансовій звітності

3. Розв'яжіть тестові завдання:

1. Яким записом відображається нарахування заробітної плати працівникам, що здійснювали демонтаж об'єкта основних засобів при його ліквідації:

- A. Д-т 949 К-т 661;
- B. Д-т 976 К-т 661;
- C. Д-т 109 К-т 661;
- D. Д-т 209 К-т 661.

- 2. Яким записом відображається нарахування допомоги по тимчасовій непрацездатності, починаючи із шостого дня хвороби:**
- A. Д-т 443 К-т 661;
  - B. Д-т 661 К-т 652;
  - C. Д-т 65 К-т 661;
  - D. Д-т 23 К-т 661.
- 3. Яким записом відображається утримання з заробітної плати працівника суми відшкодування матеріальних збитків, завданих підприємству:**
- A. Д-т 375 К-т 661;
  - B. Д-т 661 К-т 375;
  - C. Д-т 661 К-т 947;
  - D. Д-т 375 К-т 947.
- 4. Яким записом відображається нарахування матеріальної допомоги персоналу:**
- A. Д-т 949 К-т 661;
  - B. Д-т 443 К-т 661;
  - C. Д-т 661 К-т 301;
  - D. Правильна відповідь відсутня.
- 5. Яким записом відображається у обліку нарахування внесків на обов'язкове державне пенсійне страхування з фонду оплати праці адміністрації підприємства:**
- A. Д-т 661 К-т 351;
  - B. Д-т 92 К-т 651;
  - C. Д-т 65 К-т 311;
  - D. Д-т 91 К-т 651.
- 6. Як відображається утримання з заробітної плати заборгованості по не повернутих підзвітних сумах:**
- A. Д-т 372 К-т 661;
  - B. Д-т 301 К-т 372;
  - C. Д-т 661 К-т 372;
  - D. Д-т 92 К-т 372.
- 7. Не оподатковується податком з доходів фізичних осіб:**
- A. Сума одержаних аліментів;
  - B. Премія за раціоналізаторство;
  - C. Доплата за керівництво бригадою;
  - D. Основна заробітна плата.
- 8. Тривалість щорічної основної відпустки не може бути меншою:**
- A. 22 календарних днів;
  - B. 24 робочих днів;
  - C. 24 календарних днів;
  - D. 30 календарних днів.
- 9. Що означає запис Д-т 24 К-т 661:**
- A. Утримано із заробітної плати вартість браку з вини працівника;
  - B. Нарахована заробітна плата за виправлення браку;

- C. Видано заробітну плату браком;
- D. Списання браку на працівника.

10. Що необхідно зробити з готівкою, що відповідає сумі депонованої заробітної плати:

- A. Використати на поточні потреби;
- B. Зберігати в касі до моменту видачі депоненту;
- C. Використати на оплату праці у наступному місяці;
- D. Здати гроші до банку.

11. До завдань обліку праці та її оплати не відноситься

- A. Правильне нарахування оплати праці кожному працівникові згідно з чинним законодавством
- B. Своєчасне та достовірне відображення розрахунків з постачальниками
- C. Дотримання порядку розподілу оплати праці за об'єктами бухгалтерського обліку
- D. Своєчасне складання та подання бухгалтерської і статистичної звітності з оплати праці

12. Трудова книжка виписується роботодавцем не пізніше

- A. Тижня з дня прийняття працівника на роботу
- B. П'яти днів з дня прийняття працівника на роботу
- C. Двох тижнів з дня прийняття працівника на роботу
- D. Місяця з дня прийняття працівника на роботу

13 Особи, які працюють за сумісництвом, мають трудові книжки

- A. За кожним місцем роботи
- B. Тільки за місцем основної роботи
- C. за бажанням працюючого
- D. Жодний варіант неправильний

14. Колективний договір укладається на підприємствах

- A. Приватної власності
- B. Колективної власності
- C. Державної власності
- D. Незалежно від форм власності і господарювання

15. Основою організації оплати праці є

- A. Договірна оплата праці
- B. встановлена оплата праці в процесі виробництва
- C. тарифна система оплати праці
- D. Встановлена оплата праці в залежності від умов виробництва

16 форми оплати праці є

- A. лише погодинна
- B. Лише відрядна
- C. відрядна бригадна
- D. Відрядна і погодинна

17 складові фонду оплати праці

- A. Всі нижче вказані
- B. Основна зарплата

- C. Додаткова зарплата
- D. Інші заохочувальні та компенсаційні виплати

18. До фонду основної заробітної плати не включають

- A. Зарплату за виконану роботу відповідно до встановлених норм праці
- B. Надбавки та доплати до тарифних ставок та посадових окладів
- C. суми відсотків або комісійних нарахувань, отриманих від реалізації продукції
- D. Зарплату за відрядними розцінками

19. Сума допомоги з тимчасової непрацездатності залежить від

- A. Середньоденного заробітку
- B. Страхового стажу
- C. Кількості днів хвороби
- D. Усіх трьох факторів

20. Допомога з тимчасової непрацездатності нараховується застрахованій особі в розмірі 100%, якщо страховий стаж працівника складає

- A. Понад 8 років
- B. Понад 5 років
- C. Понад 3 роки
- D. Понад 1 рік

4. Виконати завдання:

Завдання 1.

Підприємству робітником було надано лікарняний лист, що вказував на терміни хвороби з

22 січня 2017р. по 15 лютого 2017 року (18 робочих днів). Страховий стаж працівника - 7 років і 3 місяці. За останні 2 місяці до настання непрацездатності йому нарахована заробітна плата, інші виплати на загальну суму 5256, 95 грн за відпрацьований 41 день (за період з 1 листопада по 31 грудня).

Завдання 2.

Оклад бухгалтера заводу управління складає 5550 грн щомісяця. За місяць він відпрацював 18 днів при 23 робочих днях.

Нарахувати заробітну плату бухгалтеру за місяць та зробити утримання. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку дані операції.

Завдання 3.

Робітник основного виробництва виконав норму виробітку на 107%. Його загальний заробіток за місяць складає 5520 грн. Згідно вимог преміювання йому треба виплатити 10% за виконання норм виробітку на 100% та 1,5% за кожний відсоток перевиконання норми виробітку.

Підрахувати суму премії та заробітної плати.

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 4.

Кількість днів хвороби робітника складає 6 днів. Заробітна плата за 2 попередні місяці складає 5570 грн, 6010 грн. Відповідно кількість календарних днів становить 31, 30. Загальний стаж роботи 4 роки.

Нарахувати допомогу з тимчасової непрацездатності. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 5.

Нарахувати робітнику допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю.

Завдання 6.

Робітник хворів у березні з 1 по 9 число, 9 календарних днів. Графік роботи – п'ятиденний тиждень. Вихідні – субота та неділя. Заробітна плата у січні – 1600 грн., у лютому – 2000 грн. Робочих днів у січні – 19, у лютому – 20. Загальний стаж роботи 7 років та 6 місяців.

Розрахувати суму допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю.

Тема 4. Облік розрахунків з бюджетом з податків та обов'язкових платежів.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, розв'язання задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Нормативно-правове забезпечення обліку розрахунків з бюджетом.
- 2) Відображення операцій з обліку розрахунків з бюджетом на рахунках бухгалтерського обліку.
- 3) Документування господарських операцій з обліку розрахунків за податками і платежами.

3. Розв'яжіть тестові завдання:

1. Оригінал податкової накладної зберігається у:

- A. Покупця;
- B. Продавця .
- C. Транспортної організації;
- D. Бенефіціара.

2. Запис Дт 98 Кт 641 має зміст:

- A. Відображення зобов'язань з податку на прибуток за даними податкового обліку;
- B. Відображено зобов'язання з податку на прибуток за даними бухгалтерського обліку;
- C. Відображено сплату податку на прибуток;
- D. Відображено податкове зобов'язання з ПДВ.

3. Податковий кредит з ПДВ за фактом сплати авансу постачальнику відображається записом:

- A. Дт 641 Кт 644;

- B. Дт 644 Кт 641;
- C. Дт 641 Кт 631;
- D. Дт 371 Кт 641.

4. Облік ПДФО ведеться на рахунку:

- A. 641;
- B. 642;
- C. 644;
- D. 92.

5. Нарахування ПДВ на роздану в рекламних цілях продукцію, відображається записом:

- A. Дт 93 Кт 641;
- B. Дт 641 Кт 93;
- C. Дт 70 Кт 641;
- D. Дт 641 Кт 70.

6. Запис Дт 643 Кт 641 має зміст:

- A. Відображено суму податкового зобов'язання з ПДВ при одержанні попередньої оплати;
- B. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ при одержанні авансу;
- C. Відображено зобов'язання зі сплати акцизного збору при реалізації підакцизних товарів;
- D. Погашено заборгованість за обов'язковими платежами перед бюджетом.

7. Зведеним реєстром обліку податкового зобов'язання і кредиту з ПДВ є:

- A. Реєстр виданих і отриманих податкових накладних;
- B. Декларація з пдв;
- C. Книга придбання;
- D. Книга продаж.

8. Придбано пальне у постачальника на умовах після оплати на суму 1200 грн., у т.ч. ПДВ. В обліку ПДВ з цієї операції буде відображено записом:

- A. Дт 641 Кт 631 200 грн;
- B. Дт 641 Кт 631 240 грн;
- C. Дт 641 Кт 644 240 грн;
- D. Дт 641 Кт 644 200 грн.

9. ЄСВ не сплачується з таких видів доходів:

- A. Витрати на відрядження;
- B. Відпускні;
- C. Премія;
- D. Лікарняні.

10. Суму допомоги з тимчасової непрацевдатності при її нарахуванні рекомендовано обліковувати за Кт субрахунку:

- A. 663;
- B. 652;
- C. 662;

D. 661.

11. Із перелічених категорій право на застосування ПСП 200% мають:

- A. Колишні в'язні концтаборів;
- B. Чорнобильці 1 категорії;
- C. Учні;
- D. Особи, чий сукупний оподатковуваний дохід не перевищує 3200

грн.

12. Для визначення бар'єру надання соціальної пільги використовується показник:

- A. Прожиткового мінімуму;
- B. Мінімальної заробітної плати;
- C. Середнього заробітку;
- D. Сукупного доходу.

13. Податкова соціальна пільга з ПДФО не застосовується до інших доходів платника податку якщо:

- A. Він одночасно з основною роботою є приватним підприємцем;
- B. Він отримував благодійну матеріальну допомогу у звітному місяці;
- C. Він здійснював виплати за виконавчими листами;
- D. Він отримав кредит за місцем роботи.

14. Визначити кореспонденцію рахунків на „суму орендної плати при оперативній оренді (у орендаря) основних засобів”

- A. Дт 641 Кт 631;
- B. Дт 372 Кт 301;
- C. Дт 631 Кт 311;
- D. Дт 91 Кт 685.

15. Підприємством реалізовано продукцію 170 од. за ціною 3-60 грн. В обліку будуть виконані записи з нарахування доходу від реалізації:

- A. Дт 36 Кт 701 612 грн. та Дт 701 Кт 641 102 грн.;
- B. Дт 36 Кт 701 612 грн. та Дт 701 Кт 641 122 грн.;
- C. Дт 37 Кт 701 612 грн. та Дт 641 Кт 701 102 грн.;
- D. Дт 31 Кт 361 612 грн. та Дт 641 Кт 701 102 грн.

16. У разі перерахування постачальнику авансу у сумі 12000 грн. в обліку виконуються записи:

- A. Дт 371 Кт 311 12000 грн.
Дт 641 Кт 644 2000 грн.;
- B. Дт 371 Кт 311 12000 грн.;
- Дт 311 Кт 681 2000 грн.
- C. Дт 311 Кт 681 12000 грн.
Дт 643 Кт 641 2000 грн.

17. Підприємством отримано аванс від покупців під майбутнє постачання продукції. В обліку будуть виконані записи:

- A. Дт 31 Кт 681
Дт 643 Кт 641;
- B. Дт 681 Кт 31

Дт 643 Кт 641;

С. Дт 31 Кт 681;

Дт 681 Кт 641;

Д. Дт 31 Кт 681.

18. Запис Дт 98 Кт 641 має зміст:

А. Відображення зобов'язань з податку на прибуток за даними податкового обліку;

В. Відображено зобов'язання з податку на прибуток за даними бухгалтерського обліку;

С. Відображено сплату податку на прибуток;

Д. Відображено податкове зобов'язання з ПДВ.

19. Податковий кредит з ПДВ за фактом сплати авансу постачальнику відображається записом:

А. Дт 641 Кт 644;

В. Дт 644 Кт 641;

С. Дт 641 Кт 631;

Д. Дт 371 Кт 641.

20. Облік ПДФО ведеться на рахунку:

А. 641;

В. 642;

С. 644;

Д. 92.

4. Виконати завдання:

На підставі даних по ТОВ «Мрія» розрахувати суму податку на прибуток та відобразити на рахунках зобов'язання перед бюджетом по податку на прибуток та їх погашення.

Вихідні дані:

Показник	Сума, грн.
Виручка від реалізації послуг за I квартал, в т.ч. ПДВ	120000
Собівартість реалізації послуг всього:	41250
В т.ч.:	
зарплата	30000
відрахування на страхування	11250
Адміністративні витрати, всього:	11000
В т.ч.:	
зарплата	6000
відрахування на страхування	2250
витрати на паливо по легковому автомобілю	2750
оренда офісу, в т.ч. ПДВ	360
Витрати на збут, в т.ч. ПДВ	9000
Благодійний внесок дитячому фонду	7000

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОБЛІК ДОХОДІВ І ВИТРАТ, ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

Тема 5. Облік доходів і витрат.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, розв'язання задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Класифікація витрат на виробництво
- 2) Класифікація доходів підприємства
- 3) Суть основних методів обліку витрат на виробництво.

3. Розв'яжіть тестові завдання:

1. Норми П(С)БО 15 поширюються на:

- A. доходи від отриманого цільового фінансування;
- B. доходи за договорами оренди;
- C. доходи від страхової діяльності.
- D. доходи від основної діяльності.

2. Не визнаються доходами такі надходження від інших осіб:

- A. сума доходу (виручки) від реалізації готової продукції, робіт, послуг;
- B. сума отриманих грантів, асигнувань та субсидій;
- C. сума податку на додану вартість, акцизів, інших податків і обов'язкових платежів, що підлягають перерахуванню до бюджету і позабюджетних фондів.

3. У бухгалтерському обліку та фінансовій звітності доходи відображаються відповідно до принципу:

- A. послідовності;
- B. нарахування та відповідності;
- C. періодичності;
- D. відповідності.

4. Для узагальнення в бухгалтерському обліку інформації про доходи від реалізації необоротних активів у Плані рахунків бухгалтерського обліку передбачено рахунок:

- A. 70 "Доходи від реалізації";
- B. 71 "Інший операційний дохід";
- C. 74 "Інші доходи";
- D. 72 «Дохід від участі в капіталі».

5. Доходи від відшкодування раніше списаних активів:

- A. Не визнаються доходами згідно вимог П(С)БО;

- B. Відносяться до інших доходів;
- C. Відносяться до інших операційних доходів;
- D. Відносяться до фінансових доходів.

6. В бухгалтерському обліку згідно вимог П(С)БО доходи оцінюються за :

- A. звичайною ціною;
- B. чистою вартістю реалізації;
- C. справедливою вартістю;
- D. договірною вартістю.

7. У складі інших операційних доходів відображаються доходи від реалізації:

- A. Продукції (робіт та послуг);
- B. Майнових комплексів;
- C. Іноземної валюти;
- D. Товарів.

8. Яке з тверджень правильне.

- A. За рахунок резервного капіталу не можна виплачувати дивіденди, якщо у даному періоді понесені збитки;
- B. Валовий прибуток включає в себе тільки прибуток від реалізації виробничих запасів;
- C. Надходження виручки ще не означає отримання доходу.

9. Дохід, що виникає в результаті використання активів підприємства іншими сторонами, визнається у вигляді:

- A. Дивідендів, роялті;
- B. Авансових платежів;
- C. Передоплат;
- D. Відсотків.

10. Як закривається в кінці відповідного звітнього періоду рахунок 70 "Дохід від реалізації":

- A. не закривається;
- B. закривається шляхом списання його кредитового сальдо в дебет рахунку 79 "Фінансові результати";
- C. закривається шляхом списання його дебетового сальдо в кредит рахунку 79 "Фінансові результати";
- D. закривається шляхом списання його дебетового сальдо в дебет рахунку 79 "Фінансові результати", а кредитового сальдо в кредит рахунку 79 "Фінансові результати".

11. Яка проводка відповідає операції: "Відвантажено готову продукцію покупцям"?

- A. Д-т 36 К-т 70;
- B. Д-т 26 К-т 70;
- C. Д-т 90 К-т 26;
- D. Д-т 90 К-т 28.

12. Рахунок 70 "Дохід від реалізації" відображається:

- A. В розділі 2 активу балансу;
- B. В розділі 1 пасиву балансу;
- C. В балансі не наводиться;

D. В формі 2 «Звіт про сукупний дохід».

13. На рахунку 702 "Дохід від реалізації товарів" відображають:

- A. По дебету і кредиту купівельну вартість проданих товарів;
- B. По дебету - суму податку на додану вартість, що включена у виручку; по кредиту - суму торгової виручки;
- C. По дебету - товарооборот; по кредиту - купівельну вартість товару;
- D. Дохід не відображається.

14. Вставте пропущене слово: " _____ протилежне доходам":

- A. Витрати;
- B. Податки;
- C. Прибутки;
- D. Дивіденди.

15. Між поняттями "виручка", "витрати", "прибуток" існує такий зв'язок:

- A. Виручка = прибуток - витрати;
- B. Прибуток складається з виручки і витрат;
- C. Прибуток = виручка – витрати;
- D. Виручка = витрати.

16. Згідно із П(С)БО№16 «Витрати», витрати операційної діяльності групуються за такими економічними елементами:

- A. Матеріальні затрати;
- B. Витрати на оплату праці;
- C. Відрахування на соціальні заходи;
- D. Всі перелічені відповіді правильні.

17. У Звіті про фінансові результати згорнуто відображаються доходи і витрати від:

- A. Звичайної діяльності;
- B. Інвестиційної діяльності;
- C. Надзвичайних подій;
- D) Операційної діяльності.

18. Не визнаються витратами і не включаються до Звіту про фінансові результати:

- A. Нарахування заробітної плати;
- B. Погашення одержаних позик;
- C. Амортизаційні відрахування;
- D. Сировина і матеріали.

19. Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) складається з:

- A. Виробничої собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг), наднормативних виробничих витрат, адміністративних витрат;
- B. Виробничої собівартості реалізованої продукції (РП), розподілених постійних загально виробничих витрат, наднормативних виробничих витрат;

- С. Виробничої собівартості реалізованої продукції (РП), нерозподілених постійних загально виробничих витрат, наднормативних виробничих витрат;
- Д. Виробничої собівартості реалізованої продукції (РП), розподілених постійних загально виробничих витрат.

20. Адміністративні витрати:

- А. Розподіляються на кожен об'єкт витрат пропорційно виробничій собівартості продукції (робіт, послуг);
- В. Розподіляються на кожен об'єкт витрат пропорційно прямим витратам на оплату праці;
- С. Не розподіляються, а списуються в усій сумі на зменшення фінансового результату;
- Д. Розподіляються на кожен об'єкт витрат пропорційно прямим витратам.

4. Виконати завдання:

Завдання 1.

Скласти розрахунок розподілу загально виробничих витрат, при умові, що: нормальна потужність складає 10000 машино-годин (маш. годин). Сума загальновиробничих витрат при нормальній потужності 70000 в т.ч., змінні 50000, постійні – 20000.

Визначити витрати на виробництво та фактичну собівартість одиниці продукції і вказати кореспонденцію рахунків;

Вихідні дані:

1. Витрачені матеріали на:

виготовлення телевізорів – 14600 грн.

музичних центрів – 11000 грн., загальновиробничі витрати – 2200 грн.α

2. Нарахована заробітна плата робітникам:

за виготовлення телевізорів – 1000 грн.

музичних центрів – 1200 грн.

3. Проведені відрахування на соціальні заходи від заробітної плати згідно з чинним законодавством – ? грн.

4. Одержаний рахунок енергозбуту і розподіляється на:

виготовлення телевізорів – 870 грн.

музичних центрів – 450 грн.

5. Незавершеного виробництва на кінець звітного періоду немає.

6. Оприбутковано на склад з виробництва 4 телевізори і 6 музичних центрів.

Завдання 2

Виробниче об'єднання реалізувало продукцію по відпускній ціні на 22000 грн., фактична собівартість реалізованої продукції становить 12000 грн. Поза виробничі витрати по збуту становлять 1200 грн. Відобразити бухгалтерськими проводками господарські операції.

Завдання 3

Прямі матеріальні витрати за звітний період склали 10000 грн., прямі витрати на оплату праці – 8000 грн., нарахування на цю зарплату – 3000 грн., інші прямі витрати – 2000 грн. Загальновиробничі витрати за звітний період склали 20000

грн., з них 11000 грн. – змінні, 9000 грн. – постійні. Нормальна потужність підприємства – 10000 одиниць виготовленої продукції за звітний період. Цій потужності відповідають 8000 грн. постійних загальновиробничих витрат. За даний звітний період підприємство виготовило 9000 одиниць продукції. Визначити виробничу собівартість виготовленої продукції у даному звітному періоді і зробити відповідні записи у бухгалтерському обліку.

Тема 6. Облік доходів майбутніх періодів

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, розв’язання задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Норматив база що регламентує ведення обліку доходів майбутніх періодів
- 2) Документування операцій з доходами майбутніх періодів.
- 3) Відображення в звітності доходів майбутніх періодів.

3. Розв’яжіть тестові завдання:

1. Залишки за рахунком доходів майбутніх періодів призводять до виникнення:

- A. Відстрочених податкових активів;
- B. Відстрочених податкових зобов’язань;
- C. Не призводять до виникнення відстрочених податкових активів та податкових зобов’язань;
- D. Призводять одночасно як до виникнення відстрочених податкових активів, так і податкових зобов’язань.

2. Кредитове сальдо рахунку 441 “Прибуток нерозподілений” в балансі показується у складі?

- A. Фінансових інвестицій;
- B. Власного капіталу;
- C. Довгострокових зобов’язань.
- D. Доходів майбутніх періодів;

3. Облік доходів майбутніх періодів регламентовано :

- A. ПСБО 15
- B. ПСБО 16
- C. ПСБО 11;
- D. ПСБО 25

4. Доходи у вигляді одержаних авансових платежів за здані в оренду основних засобів відносяться до доходів майбутніх періодів:

- A. Так.

- В. Ні
 С. В залежності від ситуації
 D. В жодному випадку
- 5. Одержані авансові орендні платежі відносяться до доходів майбутніх періодів:**
 А. так.
 В. Ні.
 С. Не має вірної відповіді
 D. Згідно П(С)БО.
- 6. До доходів майбутніх періодів відносять:**
 А. Передплата журналів.
 В. Передплата довідкових видань
 С. Вірно А і В.
 D. Не має вірної відповіді
- 7. У бухгалтерському обліку та фінансовій звітності доходи відображаються відповідно до принципу:**
 А. Послідовності;
 В. Нарахування та відповідності;
 С. Періодичності;
 D. Обачності.
- 8. В бухгалтерському обліку згідно вимог П(С)БО доходи оцінюються за :**
 А. Звичайною ціною;
 В. Чистою вартістю реалізації;
 С. Справедливою вартістю;
 D. Ринковою ціною.
- 9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи» затверджуються:**
 А. Урядом України;
 В. Спеціальною комісією ООН;
 С. Міністерством фінансів України;
 D. Президентом України.
- 10. Вставте пропущене слово: " _____ протилежні доходам":**
 А. Витрати;
 В. Податки;
 С. Прибутки;
 D. Збитки.

4. Виконати завдання

Завдання 1

Установіть відповідність між назвами елементів .

А. довгострокові зобов'язання	1. короткострокові кредити банків
Б. доходи майбутніх періодів	2. доходи за роботу, яка буде виконана в наступних періодах
В. власний капітал	3. частина в активах за мінусом зобов'язань
Г. короткострокові зобов'язання	4. довгострокові кредити банків

Завдання 2

Редакція журналу отримала від одного свого передплатника гроші за передплату на I півріччя 2004 р. у розмірі 360,00 грн (у т. ч. ПДВ - 60,00 грн). Місячна вартість передплати становить 60,00 грн (у т. ч. ПДВ - 10,00 грн). Зробити відповідні бухгалтерські проведення

Тема 7. Облік фінансових результатів діяльності підприємства.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, розв'язання задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Облік фінансових результатів діяльності.
- 2) Облік результатів надзвичайної діяльності.
- 3) Облік результатів звичайної діяльності.
- 4) Облік використання прибутку підприємства.

3. Розв'яжіть тестові завдання:

1. Сума сплаченого податку на прибуток відображається:

- A. в Балансі;
- B. в Звіті про фінансові результати;
- C. в Звіті про рух грошових коштів;
- D. в Звіті про власний капітал.

2. Нерозподілені загально виробничі витрати списуються проводкою:

- A. дебет 901 кредит 91;
- B. дебет 23 кредит 91;
- C. дебет 791 кредит 91.
- D. дебет 91 кредит 791.

3. Елементи операційних витрат наводяться:

- A. в Балансі;
- B. у Звіті про фінансові результати;
- C. у Звіті про власний капітал;
- D. у Звіті про рух грошових коштів.

4. При визначенні чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у Звіті про фінансові результати від доходу (виручки) від реалізації віднімають:

- A. собівартість реалізованої продукції;
- B. податок на додану вартість і собівартість реалізованої продукції;
- C. податок на додану вартість, акцизний збір та інші вирахування з доходу;
- D. суму операційних витрат.

5. При визначенні чистого руху коштів від операційної діяльності прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування зменшується на:

- A. амортизацію необоротних активів;
- B. витрати на сплату відсотків;
- C. суму сплаченого податку на прибуток;
- D. суму зменшення оборотних активів.

6. Перегляд строку використання основних засобів відносять до:

- A. змін в обліковій оцінці;
- B. змін в обліковій політиці;
- C. подій після дати балансу;
- D. помилок, допущених при складанні звітів у попередніх періодах.

7. Перегляд методу оцінки запасів при вибутті відносять до:

- A. змін в обліковій оцінці;
- B. змін в обліковій політиці;
- C. подій після дати балансу;
- D. помилок, допущених при складанні звітів у попередніх періодах.

8. Гудвіл при придбанні інвестицій - це:

- A. перевищення вартості придбання над часткою покупця в справедливій вартості ідентифікованих активів і зобов'язань на дату придбання;
- B. перевищення вартості придбання над часткою покупця в балансовій вартості ідентифікованих активів і зобов'язань на дату придбання;
- C. перевищення справедливої вартості ідентифікованих активів і зобов'язань над їх балансовою вартістю на дату придбання;
- D. перевищення вартості придбання над часткою покупця в статутному капіталі дочірнього підприємства.

9. У Звіті про фінансові результати згорнуто відображаються доходи і витрати від:

- A. звичайної діяльності;
- B. інвестиційної діяльності;
- C. надзвичайних подій;
- D. операційної діяльності.

10. В якій формі фінансової звітності відображається розподіл прибутку підприємства на виплату дивідендів, збільшення статутного та резервного капіталу?

- A. в Балансі;
- B. в Звіті про фінансові результати;
- C. в Звіті про рух грошових коштів
- D. в Звіті про власний капітал.

4. Виконати завдання:

Завдання 1.

За договором покупець протягом 30 днів з дати отримання товару має заплатити 2400 грн., у т.ч. ПДВ – 400 грн. Якщо покупець здійснить оплату

протягом 5 днів з моменту придбання товару, то йому буде надана знижка у розмірі 5% від вартості придбаного товару. Оплата після 5 перших днів, коли надається знижка, здійснюється у повному обсязі. Покупець оплату здійснив через 3 дні після отримання товару.

Визначити чистий дохід з урахуванням знижки та відобразити операції на рахунках.

Завдання 2.

Підприємство 30.03.2016 отримало від покупця вексель на суму 5000 грн. на 60 днів під 12% річних. 30.07.2016 покупець погасив вексель разом із сумою відсотків.

Розрахувати суму доходів у вигляді відсотків та відобразити на рахунках бухгалтерського обліку дані операції.

Завдання 3.

Підприємство „Метрон” дає дозвіл на виробництво приладів підприємству „Еталон” на три роки, починаючи з 2013 року. За використання даного нематеріального активу загальна сума платежів складає 900000 грн. Згідно з угодою платежі здійснюються в кінці кожного року пропорційно.

Визначити дохід підприємства від використання нематеріальних активів іншими сторонами та відобразити на рахунках.

Завдання 4.

Прямі матеріальні витрати за звітний період склали 100000 грн., прямі витрати на оплату праці – 80000 грн., нарахування на цю зарплату – 30000 грн., інші прямі витрати – 20000 грн. Загальновиробничі витрати за звітний період склали 200000 грн., з них 110000 грн. – змінні, 90000 грн. – постійні. Нормальна потужність підприємства – 100000 одиниць виготовленої продукції за звітний період. Цій потужності відповідають 80000 грн. постійних загальновиробничих витрат. За даний звітний період підприємство виготовило 90000 одиниць продукції.

Визначити виробничу собівартість виготовленої продукції у даному звітному періоді і зробити відповідні записи у бухгалтерському обліку.

Тема 8. Облік власного капіталу

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, підготовка доповіді.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Облік розрахунків з учасниками на підприємствах різних форм власності.
- 2) Формування та облік резервного капіталу
- 3) Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів

4) Облік цільового фінансування та цільових надходжень

3. Розв'яжіть тестові завдання:

1. Акціонерне товариство реалізувало комп'ютер. Як ця господарська операція вплинула на статутний капітал підприємства?

- A. Зменшився на суму виручки;
- B. Збільшився на суму виручки;
- C. Залишився без змін;
- D. Зменшився на суму виручки за винятком зносу.

2. Внески до статутного капіталу іншого підприємства нематеріальними активами відображаються в обліку записом:

- A. Д-т 40 К-т 12;
- B. Д-т 14 К-т 12;
- C. Д-т 15 К-т 12;
- D. Д-т 12 К-т 14;

3. Передача об'єктів основних засобів як внесок до статутного капіталу іншого підприємства відображається проводкою:

- A. Д-т 10 К-т 40;
- B. Д-т 14 К-т 10;
- C. Д-т 14 К-т 40;
- D. Д-т 14 К-т 311;

4. При введенні в експлуатацію нових основних засобів на державному підприємстві статутний капітал:

- A. Збільшується;
- B. Не збільшується;
- C. Збільшується тільки у разі внесків засновником основних засобів до статутного капіталу, якщо величина статутного капіталу в установчих документах не визначена;
- D. Збільшуються залишки за рахунком “неоплачений капітал”.

5. Що розуміється під терміном “забезпечення майбутніх витрат і платежів”?

- A. Борг банкам за кредитами;
- B. Кошти, що за рішенням підприємства резервуються для забезпечення майбутніх витрат і платежів і включені до витрат поточного періоду;
- C. Кошти, що за рішенням підприємства резервуються для забезпечення майбутніх витрат і платежів і не включені до витрат поточного періоду;
- D. Створення резерву для покриття боргу працівникам підприємств з оплати праці.

6. Бухгалтерський запис д-т 944 “сумнівні та безнадійні борги”—к-т 38 “резерв сумнівних боргів” означає:

- A. Списання безнадійних боргів;
- B. Створення резерву сумнівних та безнадійних боргів;
- C. Акумулявання всіх сумнівних боргів на одному рахунку;

D. Зменшення резерву безнадійних боргів в результаті зміни фінансового становища дебіторів.

7. В результаті якої господарської операції з основними засобами в акціонерному товаристві може бути збільшений статутний капітал?

A. При безкоштовному надходженні основних засобів;

B. При надходженні основних засобів як внесок до статутного капіталу;

C. При викупі акцій;

D. Величина статутного фонду в акціонерних товариствах не пов'язана з рухом основних засобів.

8. Бухгалтерський запис Д-т 443 “Прибуток використаний у звітному періоді”—К-т 671 “Розрахунки за нарахованими дивідендами” означає:

A. Нарахування дивідендів акціонерам;

B. Виплату доходів акціонерам;

C. Заборгованість підприємства акціонерам після випуску акцій;

D. Заборгованість акціонерів по підписці на акції до реєстрації АТ.

9. При поверненні внесків учаснику у статутний капітал ним же внесеними основними засобами:

A. Нараховується податок з доходів фізичних осіб;

B. Нараховується ПДВ до бюджету;

C. Ніяких відрахувань та нарахувань не здійснюється;

D. Правильної відповіді немає.

13. Підприємство повертає учаснику, у зв'язку з його виходом з товариства, внески у статутний капітал та належну йому долю накопиченого капіталу коштами. Обкладається податком з доходів фізичних осіб:

A. Лише внески у статутний капітал;

B. Лише належна учаснику доля накопиченого капіталу;

C. Обкладаються податком з доходів фізичних осіб як повернення внесків у статутний капітал, так і видача частини накопиченого капіталу.

D. Правильної відповіді немає.

14. При конвертації облігацій у акції емісійний доход:

A. Може виникати;

B. Не може виникати;

C. Може виникати лише при продажу акцій за грошові кошти.

D. Правильної відповіді немає.

15. При проведенні дооцінки основних засобів власний капітал підприємства:

A. Збільшується;

B. Зменшується;

C. Величина власного капіталу не змінюється.

D. Правильної відповіді немає.

16. Чи можливі випадки, коли власний капітал на звітну дату має від'ємне значення?

A. Можливі;

- В. Неможливі;
- С. Величина власного капіталу не змінюється.
- Д. Правильної відповіді немає.

17. Якщо підприємство перерахувало аванс за матеріальні цінності, які будуть використовуватись у виробничій діяльності, і на звітну дату їх не отримало то виникають:

- А. Відстрочені податкові активи;
- В. Відстрочені податкові зобов'язання;
- С. Можуть виникати як податкові активи, так і податкові зобов'язання.
- Д. Правильної відповіді немає.

18. Сума вилученого капіталу:

- А. Виключається з величини власного капіталу;
- В. Не виключається з величини власного капіталу;
- С. Виключається з власного капіталу лише при прийнятті рішення про зменшення величини статутного капіталу.
- Д. Правильної відповіді немає.

19. Створення забезпечень виплат відпусток для підприємства є:

- А. Обов'язковим;
- В. Необов'язковим;
- С. Обов'язковим лише за умови, коли забезпечення виплат відпусток передбачене обліковою політикою підприємства.
- Д. Правильної відповіді немає.

20. Підприємство витратило на організацію вечора у зв'язку з святом 8 березня 1000 грн. У цьому разі виникають:

- А. Тимчасові різниці з прибутку;
- В. Постійні різниці з прибутку;
- С. Не виникають ні тимчасові ні постійні різниці з прибутку.
- Д. Правильної відповіді немає.

4. Виконати завдання:

Завдання

Суми, фактично внесені засновниками (280 000 грн.) та передплатниками акції ВАТ «Мрія» (у сумі 217 500 грн.) списані на зменшення їх заборгованості з формуванням власного капіталу ВАТ «Мрія».

Передплатники акцій даного ВАТ своєчасно погасили заборгованість за підписані акції (у сумі 507500 грн.) грошовими коштами безготівковим розрахунком. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку списання сум, отриманих за підпискою на зменшення неоплаченого капіталу та погашення заборгованості за підписані акції.

Тема 9. Облік неоплаченого капіталу

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, підготовка доповіді.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Облік розрахунків з учасниками на підприємствах різних форм власності.
- 2) Формування та облік резервного капіталу
- 3) Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів
- 4) Облік цільового фінансування та цільових надходжень

3. Розв'яжіть тестові завдання:

1. На який показник впливає дебетове сальдо рахунку 46 «Неоплачений капітал»?

- A. Вилучений капітал;
- B. Власний капітал;
- C. Нерозподілений прибуток;
- D. Фінансові інвестиції.

2. Яким записом відображається в обліку внесення в касу готівки від учасників в рахунок їх вкладів до статутного капіталу підприємства?

- A. Дт 301 Кт46.
- B. Дт 301 Кт372.
- C. Дт 301 Кт701;
- D. Дт46 Кт 301.

3. На якому рахунку обліковується «Неоплачений капітал»:

- A. 42
- B. 45
- C. 46;
- D. 40.

4. По кредиту рахунку 46 відображається:

- A. Виникнення заборгованості засновників;
- B. Погашення заборгованості засновників;
- C. Зменшення статутного капіталу;
- D. Збільшення статутного капіталу.

5. Аналітичний облік неоплаченого капіталу ведеться:

- A. По кожному засновнику;
- B. По кожному учаснику;
- C. За видами розміщених неоплачених акцій;
- D. За видами акцій.

6. У якому розділі пасиву балансу відображається рахунок 46:

- A. I;
- B. II;
- C. III;
- D. IV.

7. З моменту державної реєстрації учасники ТОВ зобов'язані повністю внести свій вклад до статутного капіталу протягом:

- A. необмеженого терміну;
- B. 1 року;
- C. 3 років;
- D. на другий день після реєстрації.

8. Визначте вірну кореспонденцію до зазначеної операції «Відображено заборгованість учасників товариства по внесках до статутного капіталу»:

- A. Дт 46 Кт 40;
- B. Дт 40 Кт 46;
- C. Дт 31 Кт 40;
- D. Дт 46 Кт 31.

9. Дайте вірне визначення поняттю «Неоплачений капітал»:

- A. Фактична собівартість акцій власної емісії, викуплених товариством у своїх акціонерів;
- B. Заборгованість засновників (учасників). По внесках до статутного капіталу;
- C. Сума доходу, реінвестована у підприємство;
- D. Кошти, що мають бути внесені протягом тривалого періоду часу.

10. Оцінку майнових внесків засновників можуть здійснювати:

- A. Самі засновники;
- B. Спеціалісти з бюро технічної інвентаризації;
- C. Спеціалісти з торгівельно-промислової палати;
- D. Акціонери.

4. Виконати завдання

Завдання 1

Підприємство згідно із засновницькими документами відобразило статутний капітал у сумі 87 400 грн. Власниками підприємства внесені відповідно до засновницьких документів (за справедливою вартістю):

- сировина для виробництва - на суму 20 000 грн.;
- товари - на суму 7 000 грн.;
- малоцінні та швидкозношувані предмети терміном служби більше 12 місяців на суму 600 грн.

Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку та визначити відповідні суми.

Завдання 2

Згідно із засновницьким договором внесення внесків до статутного капіталу підприємства передбачене як у вигляді грошових коштів, так і у вигляді матеріальних цінностей.

Одним із засновників внески внесені МШП. Згідно з оцінним актом справедлива вартість МШП визначена в сумі 300 грн.

Усі МШП, внесені до статутного капіталу, передані в експлуатацію.

ЗАВДАННЯ:

Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку та визначити відповідні суми.

Тема 10. Фінансова звітність підприємства.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, підготовка доповіді.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Облік фінансових результатів діяльності.
- 2) Облік результатів надзвичайної діяльності.
- 3) Облік результатів звичайної діяльності.
- 4) Облік використання прибутку підприємства.

3. Розв'яжіть тестові завдання:

1. Річна фінансова звітність складається:

- A. З двох форм;
- B. З чотирьох форм;
- C. З трьох форм;
- D. З п'яти форм.

2. Який із наведених етапів формування фінансової звітності є першим?

- A. визначення залишків на балансових рахунках, формування Головної книги;
- B. розкриття подій, що відбулись після дати балансу;
- C. проведення інвентаризації активів і зобов'язань та відображення її результатів на рахунках бухгалтерського обліку; заповнення звітних форм, перевірка узгодженості їх показників;
- D. правильної відповіді немає.

3. В якому розділі Звіту про власний капітал відображається спрямування прибутку до пайового капіталу?

- A. Коригування;
- B. Внески учасників;
- C. Розподіл прибутку;
- D. Вилучення капіталу.

4. В якому розділі Звіту про власний капітал відображається

безкоштовне одержання необоротних активів?

- A. Коригування;
- C. Вилучення капіталу;
- B. Внески учасників;
- D. Інші зміни в капіталі.

5. В якому розділі Звіту про рух грошових коштів відображається сума сплачених дивідендів?

- A. Рух коштів у результаті операційної діяльності;
- B. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності;

- C. Рух коштів у результаті фінансової діяльності;
- D. в жодному із перелічених розділів.

6. Що з переліченого відносять до подій, які вказують на обставини, що виникли після дати балансу і не вимагають коригування відповідних статей фінансової звітності?

- A. переоцінка активів після звітної дати, яка свідчить про стійке зниження їхньої вартості дебітора підприємства, заборгованість якого раніше була визнана сумнівною;
- C. прийняття рішення щодо емісії цінних паперів;
- D. виявлення помилок або порушень законодавства, що призвели до перекручення даних фінансової звітності.

7. Консолідована фінансова звітність складається, якщо:

- A. контроль материнським підприємством над дочірнім є тимчасовим;
- B. дочірнє підприємство неспроможне передавати засоби материнському підприємству;
- C. дочірнє підприємство утримується виключно з ціллю його продажу в поточному році;
- D. серед переліченого вірної відповіді немає.

8. При консолідації фінансової звітності виключенню не підлягають:

- A. балансова вартість фінансових інвестицій материнського підприємства в дочірні і частка материнського підприємства в капіталі дочірніх;
- B. суми внутрішньогрупових операцій і внутрішньо групових сальдо;
- C. прибутки (збитки) дочірніх підприємств;
- D. суми нереалізованих прибутків і збитків, що виникають в результаті внутрішньогрупових операцій.

9. Частка меншості в консолідованому балансі відображається у складі:

- A. власного капіталу;
- B. зобов'язань;
- C. необоротних активів;
- D. у описуваному рядку окремо від власного капіталу і зобов'язань.

10. Показники річної фінансової звітності підприємства підлягають коригуванню при умові, якщо:

- A. кумулятивний приріст інфляції менший 90%;
- B. кумулятивний приріст інфляції рівний або більший 90%;
- C. індекс інфляції на дату балансу більший 100%;
- D. індекси інфляції за останні три роки мають тенденцію до збільшення.

11. При коригуванні статей балансу на вплив інфляції активи, придбані на умовах відстрочення платежу без сплати відсотків:

- A. не коригуються;
- B. коригуються з використанням індексу інфляції на дату переоцінки;
- C. коригуються із застосуванням індексу інфляції на дату їх визнання;
- D. коригуються із застосуванням індексу інфляції на дату платежу.

12. Яка з господарських операцій не впливає на валюту балансу:

- A. Відпущено матеріали на виробництво продукції.

- B. Отримано матеріали від постачальника.
C. Видано заробітну плату працівникам.
D. Перераховано з поточного рахунку в банку різним кредиторам.
- 12. На яку дату складається бухгалтерський баланс:**
A. На перше число періоду, наступного за звітним.
B. З 3.01 по 31.12 звітного року.
C. На будь-яку дату звітного періоду.
D. На останню дату звітного періоду.
- 13. У першому розділі пасиву балансу відображаються:**
A. Власний капітал.
B. Зобов'язання.
C. Необоротні активи.
D. Оборотні активи.
- 14. У першому розділі активу балансу відображаються:**
A. Оборотні активи.
B. Оборотні й необоротні активи.
C. Необоротні активи.
D. Витрати майбутніх періодів.
- 15. Визначити, яке з наведених тверджень є правильним:**
A. Зобов'язання $\neq$ Капітал.
B. Активи = Зобов'язання + Капітал.
C. Активи = Капітал.
D. Активи + Капітал = Зобов'язання.
- 16. Для складання I розділу Активу балансу використовують рахунки:**
A. I класу Плану рахунків.
B. I, II та III класів Плану рахунків.
C. IV класу Плану рахунків.
D. V класу Плану рахунків.
- 17. Для складання II розділу Активу балансу використовують рахунки:**
A. I класу Плану рахунків.
B. IV класу Плану рахунків.
C. V класу Плану рахунків.
D. II та III класів Плану рахунків.
- 18. Для складання I розділу Пасиву балансу використовують рахунки:**
A. V класу Плану рахунків.
B. I класу Плану рахунків.
C. IV класу Плану рахунків.
D. I, II та III класів Плану рахунків.
- 19- Бухгалтерський баланс підприємства - це:**
A. Звіт про господарську діяльність підприємства.
B. Звіт про фінансовий стан підприємства.
C. Звіт про активи й зобов'язання.
D. Звіт про податки.

20. Фінансова, податкова, статистична та інші види звітності, що використовують грошовий вимірник, ґрунтуються на даних:

- A. Оперативного обліку.
- B. Внутрішньогосподарського обліку.
- C. Податкового обліку.
- D. Бухгалтерського обліку.

4. Виконати завдання:

Підприємство «Мрія», що здійснює реалізацію товарів через роздрібну мережу, на початок квітня 20XX року має в наявності товари, роздрібна вартість яких складає 1800000,00 грн., у тому числі торгова націнка – 450000,00 грн.

Протягом місяця були придбані товари за купівельною вартістю на суму 225000,00 грн., ПДВ – 45000,00 грн. Сплачені транспортні витрати з доставки товарів у сумі 1500,00 грн., ПДВ – 300,00 грн., витрати на проведення експертизи якості та сертифікації товару – 800,00 грн., ПДВ – 160,00 грн. Торгова націнка на придбаний товар становить 20 %.

За квітень було реалізовано за готівку товар за ціною продажу на суму 1507500,00 грн.

Необхідно: відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку та у звітності підприємства «Мрія»

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», від 16.07.99р. №996-14
2. Конституція України (Закон від 28.06.1996р. № 254 к\96-ВР) відносно права на підприємницьку діяльність, не заборонену законом.
3. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Закону України “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців” від 15.05.2003р. № 755 – IV.
5. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку», затвердженого наказом МФУ від 24.05.95р. №88.
6. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 6 “Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.05.99 р. № 137 (зі змінами та доповненнями).
7. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби” затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92 (зі змінами та доповненнями).
8. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 8 “Нематеріальні активи”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.10.99 р. № 242 (зі змінами та доповненнями).
9. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 9 “Запаси”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 р. № 246 (зі змінами та доповненнями).
10. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 10 “Дебіторська заборгованість”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237 (зі змінами та доповненнями).
11. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 11 “Зобов’язання”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000р. № 20 (зі змінами та доповненнями).
12. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 12 “Фінансові інвестиції”, затвердження наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2000 р. № 91 (зі змінами та доповненнями).
13. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 13 “Фінансові інструменти”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2001 р. № 559 (зі змінами та доповненнями).
14. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 14 “Оренда”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2000р. № 181 (зі змінами та доповненнями).
15. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 15 “Дохід”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 (зі змінами та доповненнями).

16. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 16 “Витрати”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 353 (зі змінами та доповненнями).
17. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 17 “Податок на прибуток”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000 р. № 353 (зі змінами та доповненнями).
18. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 18 “Будівельні контракти”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2001 р. № 205 (зі змінами та доповненнями).
19. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 19 “Об’єднання підприємств”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.07.99 р. № 163 (зі змінами та доповненнями).
20. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 20 “Консолідована фінансова звітність”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 30.07.99 р. № 176 (зі змінами та доповненнями).
21. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 21 “Вплив змін валютних курсів”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 193 (зі змінами та доповненнями).
22. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 22 “Вплив інфляції”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.02.2002 р. № 147 (зі змінами та доповненнями).
23. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 23 “Розкриття інформації щодо пов’язаних сторін”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.06.2001 р. № 303 (зі змінами та доповненнями).
24. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 24 “Прибуток на акцію”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 16.07.2001 р. № 344 (зі змінами та доповненнями).
25. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 25 “Фінансовий звіт суб’єкта малого підприємства”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 16.07.2001 р. № 101.
26. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 26 “Виплати працівникам”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. № 601.
27. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 27 “Діяльність, що припиняється”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.11.2003 р. № 617 (зі змінами та доповненнями).
28. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 28 “Зменшення корисності активів”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24.12.2004 р. № 817.
29. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 29 “Фінансова звітність за сегментами”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 19.05.2005 р. № 412 (зі змінами та доповненнями).

30. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 30 “Біологічні активи”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790.
31. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 31 “Фінансові витрати”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2006 р. № 415.
32. Наказ Міністерства фінансів України Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 32 “Інвестиційна нерухомість”.
33. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджене наказом МФУ від 30.11.99р. №291.
34. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджене наказом МФУ від 30.11.99р. №291.
35. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів бухгалтерського обліку», затверджені наказом МФУ від 29.12.2000р. №356.

Допоміжна:

36. Бабіч В.В. Фінансовий облік (облік активів). - К.: КНЕУ, 2016. – 281 с.
37. Бухгалтерський облік в Україні. Навчальний посібник для вузів / Р.Л. Хом'як, В.І. Лемішовський, А.С. Мороз та ін. - 4-те вид. - Л.: Інтеллект-Захід, 2010. - 1072 с.
38. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні / За ред. С.Ф. Голова. – Дніпропетровськ, ТОВ «Баланс-Клуб», 2012. – 768 с.
39. Бухгалтерський фінансовий облік / Бутинець Ф.Ф., Бородін О.С., Герасимович А.М. та ін.; За ред. Бутинця Ф.Ф. – 7-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП “Рута”, 2012. – 832 с.
40. Лишиленко О.В. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник. -К.: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2013. - 528 с.
41. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. - 3-те вид., допов. і перероб. - К.: Алерта, 2012. - 926 с.
42. Чижевська Л.В., Пархоменко В.М., Кривоший М.М. Звітність підприємства / За ред.. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ЖІТІ, 2012. – 436 с.

Інформаційні ресурси

43. www.nbuv.gov.ua/ - національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського, м. Київ (підручники, автореферати...)
44. www.ukrstat.gov.ua/ - Державний комітет статистики України (статистична інформація за різними галузями економіки)

45. www.balance.ua/ - Журнал «Баланс» (статті...) Практична бухгалтерія, документи для роботи, податкові та інші новини, податковий календар, закони, постанови, накази
46. www.nibu.factor.ua/ukr/about/ - інформаційно-аналітична газета «Податки і бухгалтерський облік» (статті...)
47. www.vobu.com.ua/ - «Все про бухгалтерський облік» - газета. Практична бухгалтерія, документи для роботи, податкові та інші новини, податковий календар, закони, постанови, накази
48. www.liga.net/ - законодавчі акти, закони, бланки, облік різних операцій, звітність
49. www.dtkk.com.ua/ - «Дебет Кредит» - журнал. Практична бухгалтерія, документи для роботи, податкові та інші новини, податковий календар, закони, постанови, накази
50. www.smida.gov.ua/ - річна звітність акціонерних компаній.
51. www.buhgalteria.com.ua/ - газета «Бухгалтерія». База аналітичних матеріалів і нормативних документів
52. www.business.kiev.ua/ - Газета «Бізнес». Інформація про фінансові ринки, товарні ринки, новини економіки країни

Навчальне видання

Шевченко Любов Ярославівна

Росва Ольга Сергіївна

Кафедра обліку та аудиту

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК 2

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Формат 60×84/8. Ум. др. арк. 2,9.

Донецький національний університет економіки і торгівлі

імені Михайла Туган-Барановського

50042, Дніпропетровська обл.,

м. Кривий Ріг, вул. Курчатова, 13.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4929 від 07.07.2015 р.